

**Vefsn
kommune**
– *Et steg foran*

KOSTRA | Tallfakta | Statistikk 2022

Innhold

1 INNLEDNING	5
1.1 Dokumentet bygger på KOSTRA-tall	5
1.2 Nøkkeltalldokumentet er ikke en fasit	5
1.3 Valg av sammenligningskommuner	6
1.4 Det store bildet	7
1.5 Utfordringer og valg	8
2 LESEFORKLARING, BEGREPER OG FORKORTELSER	8
2.1 De ulike begrepene knyttet til driftsutgifter	8
2.2. Forkortelser brukt i dokumentet	9
2.3 Arbeidsgiveravgift	9
2.4 Kvalitet på tallgrunnlag	9
3 BEFOLKNINGSPROFIL	9
3.1. Aldersfordeling	9
3.2 Befolkningsvekst	10
3.3 Andre demografiske indikatorer	11
4 ØKONOMISKE NØKKELTALL	12
4.1 Inntekter	12
4.2 Driftsresultat	13
4.4 Likviditet	14
4.5 Langsiktig gjeld	15
4.6 Andel netto driftsutgifter – Hva brukes budsjettet til?	16
5 ENDRINGER I PRIORITERINGER OVER TID.	18
6 ADMINISTRASJON OG FELLESUTGIFTER	19
6.1 Administrasjon	19
6.2 Politikk	20
7 BARNEHAGE	22
7.1 Barnehagestruktur – sammenlignet med andre	22
7.2 Prioritering	23
7.3 Barnehagedekning	23
7.4 Kvalitet	24
7.5 Produktivitet	25
8 GRUNNSKOLE	26
8.1 Skolestruktur sammenlignet med andre	26
8.2 Prioritering	27
8.3 Kvalitet	28

8.4 Produktivitet	28
8.5 Eksamensresultater og andre kartlegginger	28
9 BARNEVERN	30
9.1 Prioritering	30
9.2 Dekningsgrad	30
9.3 Kvalitet	31
9.4 Produktivitet	31
10 SOSIALTJENESTE	31
11 HELSE- OG OMSORGSTJENESTE	32
11.1 Prioritering	33
11.2 Dekningsgrad	36
11.3 Kvalitet	38
11.4 Produktivitet	40
12 PLAN- OG BYGGESAK	41
13 LANDBRUK OG NÆRING.	43
14 EIENDOMSFORVALTNING	45
14.1 Kommunale formålsbygg - areal	45
14.2 Prioritering	46
14.3 Kvalitet	46
14.4 Produktivitet	48
15 BOLIG	49
15.1 Oversikt over disponerte boliger	49
16 SAMFERDSEL	51
16.1 Kommunale veier	51
16.2 Prioritering	52
16.3 Produktivitet	53
17 SELVKOSTOMRÅDER	53
17.1 Oversikt årsgebyr	54
17.2 Kommunal vannforsyning	55
17.3 Kommunalt avløp	57
17.4 Feiing	57
17.5 Husholdningsavfall	58
18 BRANN OG ULYKKESBEREDSKAP	59
18.1 utfordringer	59
18.2 Prioriteringer	59
19 KULTUR-, BARNE- OG UNGDOMSTILTAK	60

19.1 Prioriteringer	61
19.2 Dekningsgrad	61
19.3 Kulturskole	62
19.3.1 Prioriteringer	62
19.3.2 Produktivitet	63
20 Kirken og andre religiøse formål	64
20.1 Prioriteringer	64
21.2 Produktivitet	64

1 INNLEDNING

Dette dokumentet er en rapport som er ment å være en bakgrunn og beslutningstøtte i budsjett og økonomiplanprosessen for perioden 2024-2027. Rapporten vil følge som et vedlegg til budsjett- og økonomiplanen for 2024-2027.

1.1 Dokumentet bygger på KOSTRA-tall

De sentrale dokumentene i arbeidet med økonomiplan 2024-2027 er kommuneplanens samfunnsdel og planstrategi som ble vedtatt i 2017 (revisjon). Dette nøkkeltallsdokumentet kommer som et tillegg til dette.

Det meste av dette dokumentet bygger på KOSTRA-tall. KOSTRA er den formelle rapporteringen som kommunen avlegger til staten. Data rapporteres i februar og inneholder regnskapstall og andre data fra kommunens tjenesteproduksjon, eks antall barn i barnehagene, kilometer vei, antall sykehjemsplasser, mv. Tallene fra KOSTRA er konserntall som innebærer at tall fra KF'er er inkludert.

Regnskaps- og tjenestedata settes i KOSTRA sammen til nøkkeltall som viser kommunenes:

- Prioriteringer - hvordan kommunens frie inntekter er fordelt til ulike formål.
- Dekningsgrader - tjenestetilbudet i forhold til ulike målgrupper for tilbudet.
- Produktivitet/enhetskostnader - kostnader/bruk av ressurser i forhold til tjenesteproduksjonen.
- Utdypende tjenesteindikatorer - nøkkeltall som supplerer indikatorer presentert under prioritering, dekningsgrader og produktivitet/enhetskostnader, men som ikke kan plasseres under disse overskriftene.

Alle tabeller og figurer bygger på data fra KOSTRA. Er kilden en annen er det i så tilfelle oppgitt.

1.2 Nøkkeltallsdokumentet er ikke en fasit

Dette dokumentet presenterer ressursbruken i Vefsn kommune i forhold til andre kommuner. Det er svært viktig å understreke at dette ikke er en fasit for ressursbruken, men er en indikasjon som gir et bedre grunnlag for å legge til rette for en bærekraftig kommuneøkonomi og gode kommunale tjenester. Det er ikke slik at de «flinke» kommunene bruker mindre ressurser og de mindre flinke kommunene bruker mer ressurser. Men jo mer vi vet, både når det gjelder utfordringer og indikatorer for ressursbruk, desto bedre grunnlag har vi for prosessen med økonomiplan med budsjett.

En indikator på grunnlag av KOSTRA-tall forteller utelukkende hvor mye en kommune bruker på de enkelte tjenesteområdene i forhold til de vi sammenligner oss med. Tallene alene sier ikke noe om hvorfor det er slik. Nøkkeltallene er et utgangspunkt for å finne ut om vi ønsker

at det skal være slik, eller om det er mulig å oppnå et bedre samlet tjenestetilbud ved å disponere ressursene på en annen måte.

1.3 Valg av sammenligningskommuner

Kommunene i Norge er i KOSTRA delt inn i grupper som klassifiseres etter tre dimensjoner:

- Folkemengde. Antall innbyggere i kommunen.
- Bundne kostnader. De kostnadene kommunen står overfor for å innfri minstekrav og lovpålagte oppgaver.
- Frie disponible inntekter (korrigerede inntekter)¹ Inntekter som er til disposisjon når lovpålagte oppgaver er dekket.

Vefsn kommune er en del av KOSTRA gruppe 8. Denne kommunegruppen inneholder kommuner med innbyggere mellom 10 000 til 19 999 innbyggere og middels eller høye korrigerede inntekter.

Kom.nr	Navn	Folke- mengde	Indeks for bundne kostnader	Indeks for korrigerede inntekter
8. Kommuner med 10 000 til 19 999 innbyggere og middels eller høye korrigerede inntekter				
1146	Tysvær	11065	0,91	1,03
1824	Vefsn	13278	0,88	0,99
1860	Vestvågøy	11433	0,91	0,97
1870	Sortland - Suortá	10566	0,88	1,02
4613	Bømlo	11957	0,89	0,96
4617	Kvinnherad	13071	0,91	1,04
4618	Ullensvang	11048	0,93	1,27
4640	Sogndal	11847	0,89	1,04
5007	Namsos	15230	0,87	1,04
5057	Ørland	10323	0,84	0,99
5406	Hammerfest	11448	0,90	1,48
5421	Senja	14851	0,99	1,13
5444	Sør-Varanger	10158	0,87	1,11

Kilde: SSB rapport 2020/48

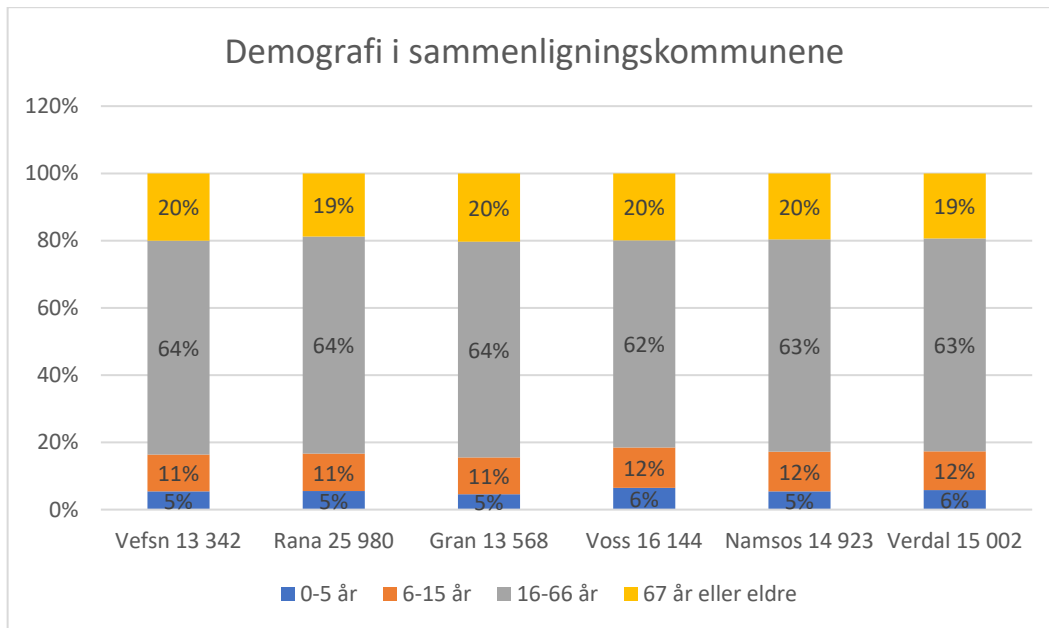
Følgende kommuner og grupper er med i sammenligningsgrunnlaget:

3446 Gran, 4621 Voss, 5007 Namsos, 5038 Verdal og 1833 Rana.

¹ Frie disponible inntekter er avledet fra modellberegninger, og må ikke forveksles med kommunens frie inntekter. Frie inntekter er definert ved summen av skatteinntekter og rammetilskudd. Til forskjell fra frie inntekter er de frie disponible inntektene korrigeret med variasjoner i utgiftsbehov (bundne kostnader).

Vi har valgt disse kommunene fordi de har en tilsvarende demografi som oss og et tilsvarende antall innbyggere, se figur 1.3a nedenfor. Kommunenes utgiftsbehov er da tilnærmet like. Rana er større enn oss, men har ellers lik demografi, er et industrisamfunn og geografisk nært. Videre har disse kommunen vært brukt i tidligere utredninger. I tillegg vil KOSTRA gruppen og landet være med i alle sammenligninger.

Figur 1.3a: Alderssammensetning i kommunene.

Kilde: SSb tabell 07459

1.4 Det store bildet

I et slikt dokument er det alltid utfordrende å se det store bildet. Kort oppsummert kan vi si at Vefsn kommunes økonomiske stilling er god sammenlignet med de andre kommunene, herunder også kommunegruppe 8. Samtidig er vi på de fleste områder ikke svært ulik andre kommuner.

Det betyr ikke at alt er slik vi ønsker det skal være. I nøkkeltalldokumentet vil det være forskjeller som vi må se nærmere på når det gjelder kommunegruppe og sammenligningskommuner. Et slikt dokument klarer ikke å besvare alle spørsmålene. Det er heller ikke hensikten med dokumentet. Formålet med denne rapporten er å få frem forskjeller i prioriteringer, dekningsgrader og effektivitet som det kan være hensiktsmessig å utrede nærmere.

1.5 utfordringer og valg

Vefsn kommune har mange utfordringer som i stor grad har sammenheng med den demografiske utviklingen. Det vil fortsatt ikke blitt født så mange barn som vi kunne ønsket for å unngå et fortsatt fall i antall barn og antall eldre som trenger omsorgstjenester vil øke fremover. Vi må unngå å komme i en situasjon hvor behovet for nødvendige endringer i disponeringen av kommunens ressurser utsettes så lenge at kommunens økonomiske stilling svekkes. En svak økonomisk stilling er alltid et dårlig utgangspunkt for omstilling.

Da er derfor viktig med gode prosesser som omfatter medvirkning og fakta baserte beslutningsgrunnlag. Denne rapporten har som mål å bidra med mer fakta i prosessen.

2 LESEFORKLARING, BEGREPER OG FORKORTELSER

I dette avsnittet kommer en leseforklaring som skal gjøre det lettere å forstå og bruke dokumentet. Dette gjelder spesielt definisjoner av begreper og forkortelser. Det anbefales også at dette dokumentet leses og ses i sammenheng med kommuneplanens samfunnsdel og gjeldende økonomiplan.

Tabellene og figurene er nummerert i sammenheng med kapittelnumrene.

2.1 De ulike begrepene knyttet til driftsutgifter

I nøkkeltallene i KOSTRA benyttes begrepene brutto driftsutgifter, korrigerte brutto driftsutgifter og netto driftsutgifter:

- Brutto driftsutgifter omfatter utgifter til lønn, driftsmidler, kjøp av tjenester fra andre, tilskudd til andre og avskrivninger.
- Korrigerte brutto driftsutgifter er brutto driftsutgifter fra trukket sykepengeinntekter. Utgifts begrepet benyttes som grunnlag for å beregne produktivitetsindikatorer.
- Netto driftsutgifter er definert som summen av driftsutgifter inkluder avskrivninger fratrukket brukerbetaling, tilskudd, sykepengeinntekter, mv. Netto driftsutgifter uttrykker da den delen av kommunens frie inntekter som tilføres et område. Eksempelvis er utgiftene til barnehager finansiert med foreldrebetaling og sykepenger. Den delen av utgiften som ikke dekkes av foreldrebetaling og sykepenger er da en netto driftsutgift finansier av skatt og rammetilskudd. Begrepet gir dermed et bilde av hvordan kommunen prioriterer bruken av de frie midlene.

2.2. Forkortelser brukt i dokumentet

På grunn av plassmangel i tabeller og grafer, må vi benytte forkortelser på noen ord og uttrykk:

- BDU = brutto driftsutgifter
- NDU = netto driftsutgifter
- BDI = brutto driftsinntekter
- NDI = netto driftsinntekter

2.3 Arbeidsgiveravgift

I 2022 var arbeidsgiveravgiften regionalt differensiert:

- Sone 1 : 14,1 %
- Sone 2 : 10,6 %
- Sone 3 : 6,4 %
- Sone 4 : 5,1 %
- Sone 4a: 7,9 %
- Sone 5 : 0 %

Vefsn, Rana og Namsos kommune tilhører sone 4 og Gran, Voss og Verdal kommune tilhører son 1. Dette vil være av betydning når det er sammenligner indikatorer som innbefatter lønnskostnader.

2.4 Kvalitet på tallgrunnlag

Vefsn kommune har god kontroll og oppfølging med rapportering til KOSTRA.

3 BEFOLKNINGSPROFIL

Selv om kommunene er forholdsvis like, jfr kapittel 1.3, så vil en i dette kapitlet gå noe dypere inn i forhold som kan være et fraktgrunnlag for senere vurderinger.

3.1. Aldersfordeling

Aldersfordelingen i befolkningen sier noe om hvilke tjenester som må prioriteres i kommunen. Av tabellen 3.1a nedenfor ser en at andelen eldre 67+ er høyere i alle sammenligningskommunene enn landet, som også innebærer at alle kommunene vil få et tillegg på innbyggertilskuddet gjennom utgifts utjevningen. Med unntak av Voss og Namsos har alle kommunene en lavere andel i gruppen 0-15 år og vil få et trekk i innbyggertilskuddet.

Tabell 3.1a: Aldersfordeling i forhold til landet.

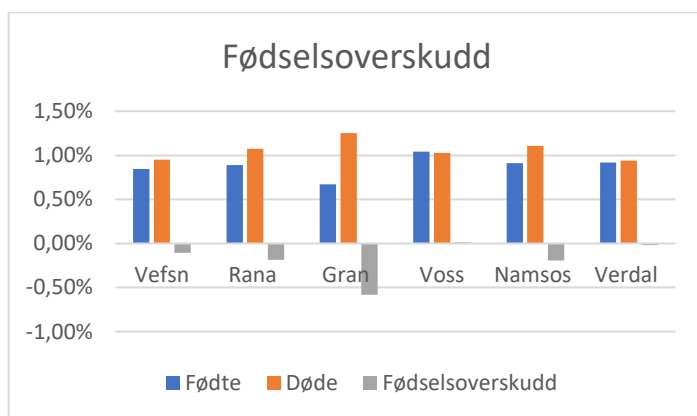
Kommune	0-5 år	6-15 år	16-22 år	23-66 år	67-79 år	80-89 år	90+ år
Vefsn	0,054	0,109	0,081	0,555	0,139	0,050	0,011
Rana	0,055	0,112	0,080	0,565	0,133	0,044	0,011
Gran	0,045	0,110	0,084	0,558	0,146	0,048	0,009
Voss	0,064	0,121	0,085	0,531	0,136	0,048	0,015
Namsos	0,054	0,118	0,093	0,539	0,143	0,044	0,010
Verdal	0,058	0,115	0,088	0,545	0,147	0,038	0,008
Landet	0,061	0,118	0,083	0,576	0,118	0,037	0,008

Kilde: SSb tabell 07459. Grønn markering høyere eller lik landet.

3.2 Befolkningsvekst

En kommune som skal vokse må enten ha et fødselsoverskudd eller en netto tilflytting som minst dekker fødselsunderskuddet. Alle kommunene hadde i 2022 et negativt fødselsoverskudd (se figur 3.2a), med unntak av Voss. Dette er heller ikke uventet, da kommunene har en aldrende befolkning med relativt få unge.

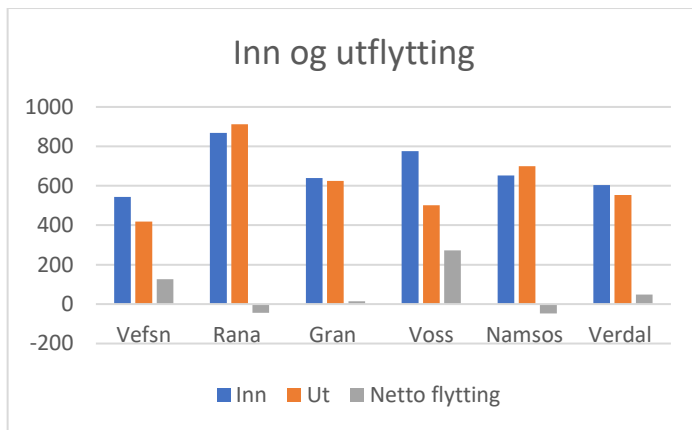
Figur 3.2a: Fødselsoverskudd 2022.

Kilde: SSb tabell 01222

Inn og utflyttinger påvirker i stor grad nettotilvekst. Her skiller kommunene seg noe mer fra hverandre, men en skal ha med seg at dette er kun ett år og viser ikke trender, som kunne ha gitt et annet bilde. Holdes netto innvandring utenfor (for det meste bosetning av flyktninger) er det kun Voss som i 2022 hadde en positiv befolkningsvekst av betydning. Bosetning av flyktninger og særlig med den økte flyktningestrømmen som følge av krigen i Ukraina, er nok hovedforklaringen på at ikke alle kommunene, unntatt Voss har svak eller negativ vekst som følge av flyttinger.

Figur 3.2b: Inn og utflyttinger 2022 (inkludert inn- og utvandring).

Kilde: SSb tabell 01222

3.3 Andre demografiske indikatorer

Det finnes en rekke indikatorer som kan være med på å beskrive behovsforskjeller i kommunene. I tabellen nedenfor har en trukket frem noen, som er med på å beskrive forhold som kan være med å utgjøre forskjeller kommunene mellom i tillegg til alderssammensetningen.

Tabell 3.3a: Andre demografiske indikatorer.

Kommune	Netto pendling	Andel i tettsted	Andel innvandrere	Andel uføretrygdet	Arbeidsledig	Andel enslige med stønad
Vefsn	187	74 %	9 %	16 %	1,2 %	0,6 %
Rana	385	83 %	9 %	14 %	1,1 %	0,7 %
Gran	-602	48 %	12 %	16 %	1,5 %	1,0 %
Voss	620	60 %	12 %	9 %	1,6 %	0,5 %
Namsos	-126	72 %	10 %	15 %	1,2 %	1,0 %
Verdal	717	68 %	8 %	15 %	2,1 %	1,2 %

(kilde: SSB kommunefakta og befolkningstetstikk. Nav ledige jan 23)

4 ØKONOMISKE NØKKELTALL

4.1 Inntekter

Inntektsnivået varierer fra kommune til kommune, som vist i tabellen nedenfor. Vefsn har en inntekt pr innbygger som er i overkant av snittet i utvalget, noe som også er sammenfallende med indeksen for korrigerte frie inntekter (indeks på 100 er landsgjennomsnittet).

Gran og Verdal er de to kommunene som har lavest inntekt. En del av forklaringen er at disse ikke har kraftinntekter (andre skatteinntekter), noe som også slår ut i nivået på eiendomsskatten. Inntekter fra kraft kommer til å øke for Vefsn fra 2024, som følge av grunnrentebeskatning av landbasert vindkraft.

Namsos kommer høgt på grunn av at de mottar forholdsvis stort inndelingstilskudd (særsilt tilskudd til kommuner som slås sammen). Samme tilskudd mottar også kommunene Voss og Verdal. Videre har alle kommunen utenom Gran, Voss og Verdal regionalpolitiske tilskudd (Nord-Norge-tilskudd/Namdalstilskudd).

Tabell 4.1a. Frie inntekter, inklusive renter og utbytte pr innbgger.

Inntekter	Vefsn	Rana	Gran	Voss	Namsos	Verdal
Rammetilskudd	35 824	33 078	32 243	37 110	42 841	35 823
Inntekts- og formueskatt	32 376	31 944	33 192	32 279	30 600	29 023
Eiendomsskatt totalt	4 336	3 438	1 491	4 733	3 418	2 206
Andre skatteinntekter	475	1 637	31	1 196	34	0
Renteinntekter	908	1 647	566	1 346	1 053	926
Utbytter	1 436	1 438	347	929	541	468
Sum	75 354	73 183	67 870	77 593	78 487	68 447
Indeks korrigerte frie inntekter inkl kraft- og havbruksfond	103	101	91	105	108	92

(Inntekter pr innbygger i hele kroner, indeks korrigerte frie inntekter: kommunaldepartementet)

Det er store variasjoner mellom landets kommuner i skatteinntekter, hvor kommune med størst om minst fremgår av tabellen nedenfor. Inntektsutjevningen utjevner disse forskjellene til en viss grad, men ikke 100%. Eksempelvis ville Vefsn hatt ca. kr 32 millioner mer i skatt og inntektsutjevning, dersom utjevningen hadde vært 100%. Forskjellene mellom sammenligningskommunene er imidlertid små.

Tabell 4.1b: Skatt pr innbygger.

Kommune	Skatt pr innb	% av land	Skatt etter utj	% av land
Vefsn	32 911	80,8 %	38 306	94,1 %
Rana	32 909	80,8 %	38 306	94,1 %
Gran	33 037	81,1 %	38 313	94,1 %
Voss	33 610	82,6 %	38 341	94,2 %
Namsos	30 472	74,8 %	38 184	93,8 %
Verdal	29 112	71,5 %	38 116	93,6 %
Bykle høyest skatt	96 606	237,3 %	62 478	153,5 %
Kautokeino lavest skatt	23 868	58,6 %	35 854	93,0 %
Oslo	58 881	144,6 %	47 388	116,4 %

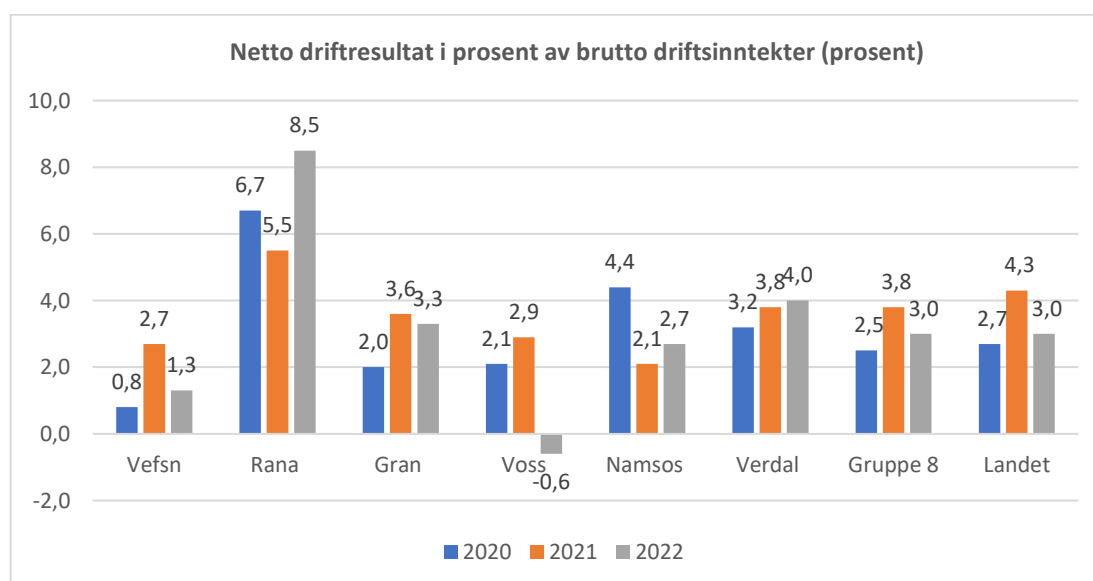
Kilde: <https://www.regjeringen.no/no/tema/kommuner-og-regioner/kommuneekonomi/inntektssystemet-for-kommuner-og-fylkeskommuner/lopende-inntektsutjevning/id548672/>

4.2 Driftsresultat

Vefsn har gjennomgående svake resultater sammenlignet med de øvrige kommuner, KOSTRA gruppen og landsgjennomsnittet. Rana kommune skiller seg ut med svært høye resultater. Anbefalt nivå for nettodriftsresultat er på 1,75% og Vefsn kommunes egen målsetning er på 1,11%.

Begrunnelsen for at kommuner bør ha et overskudd er evnen til å spare til og beholde en likviditets reserve, samt å kunne finansiere investeringer med egenkapital.

Figur 4.2a: Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)

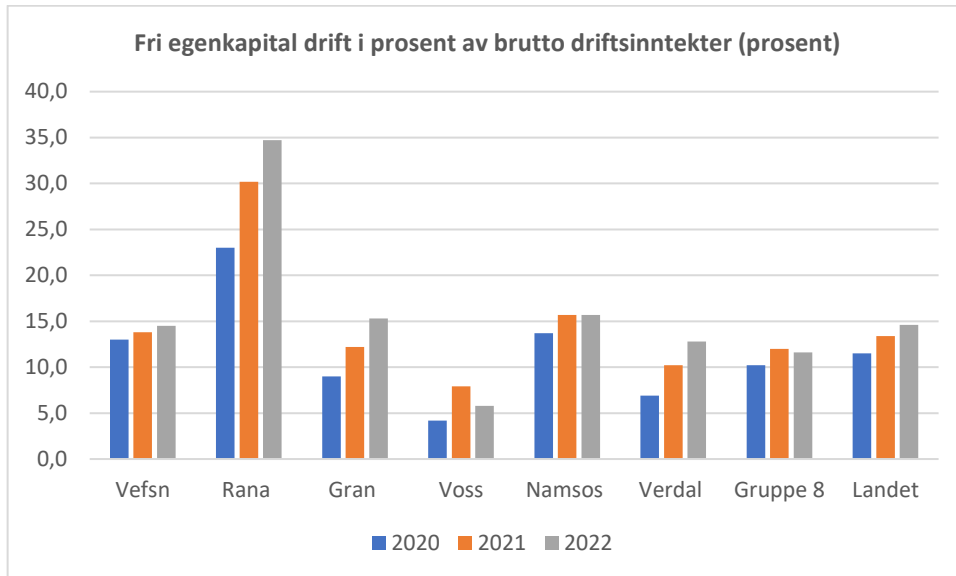

Kilde: ssb tabell 12134

4.4 Likviditet

Friegenkapital (disposisjonsfond fratrukket underskudds fond) brukes som mål på kommunenes frie likviditet. Både kommunens eget måltall og anbefalt er 8% målt i forhold til brutto driftsinntekter. I denne sammenheng har Vefsn solide tall. Rana er den kommunen som svært store fond og har en sammenheng med høye nettodriftsresultat.

Figur 4.4a: Fri egenkapital drift i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)

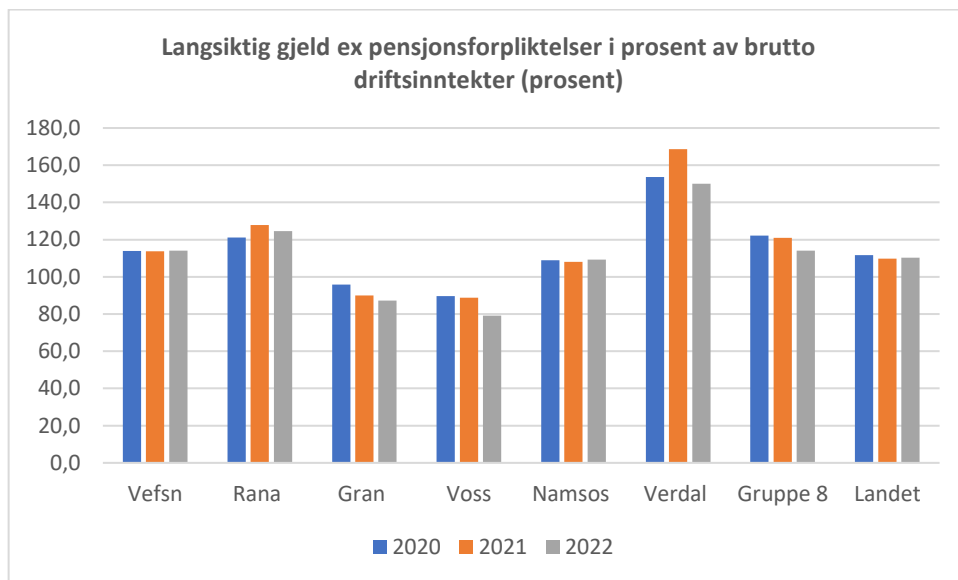

Kilde: ssb tabell 12134

4.5 Langsiktig gjeld

Både kommunens eget måltall og anbefalt er 75% langsiktig gjeld målt i forhold til brutto driftsinntekter. Dette oppfyller ingen av sammenligningskommunene og heller ikke landsgjennomsnittet, det er kun Gran og Voss som ligger i nærheten.

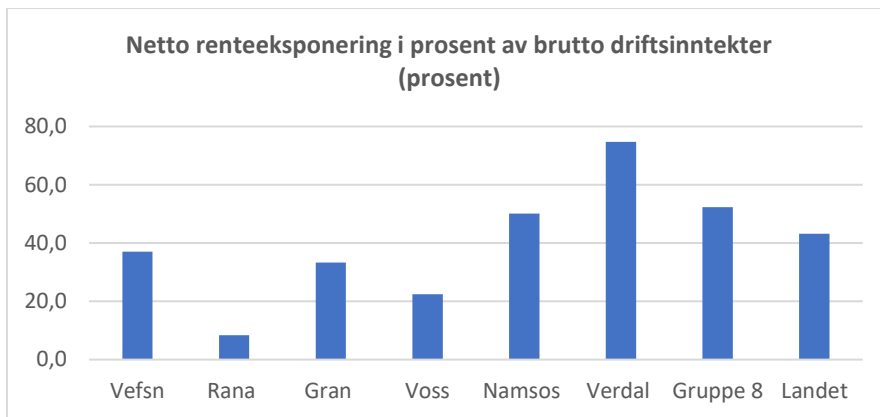
Figur 4.5a: Langsiktig gjeld ex pensjonsforpliktelser i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)

Kilde: ssb tabell 12134

Netto renteeksponering gir en indikasjon på hvor mye av kommunens renteeksponerte gjeld som er igjen etter at rentekompensasjon og rentebærende likviditet er trukket fra, målt i forhold til driftsinntektene. Det er denne delen av gjelden som kan sikres med fastrente helt eller delvis og som kommunene skal ha regler for i sine finansreglement. Denne gir også et bilde av forholdet mellom likviditet og gjeld. Her ligger Vefsn i det laver sjikt i sammenligningen, men Rana ligger svært lavt og har sammenheng med at de er den kommunen med desidert størst beholdning av disposisjonsfond.

Figur 4.5b: Netto renteeksponering i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)

Kilde: ssb tabell 12134

4.6 Andel netto driftsutgifter – Hva brukes budsjettet til?

Kommunene har i stor grad de samme oppgavene de skal dekke, men bruken av tilgjengelige midler vil være forskjellig. Hovedårsakene til forskjellene mellom de enkelte kommunene vil kan være:

- Kommunens konkrete prioriteringer mellom områdene
- Demografi og geografi
- Spesielle forhold knyttet til brukergrupper
- Forskjellig tolkning eller feiltolkning av hvilke områder kostnader skal rapporteres i KOSTRA

Det siste forholdet vil kunne ha innvirkning på hvordan tallene som hentes fra KOSTRA ser ut. Kommunene er forskjellig organisert. Det vil være ulike vurderinger og tolkninger for plassering av kostnader i de enkelte kommunene. Vefsn har som mål å få til en så god og korrekt rapportering som mulig, men det kan likevel ikke utelukkes av det kan være feil i rapporteringen. Det samme vil også være tilfelle i andre kommuner.

Netto driftsutgifter for Vefsn kommune utgjør totalt cirka 1,4 milliarder kroner. Dette betyr at 1 prosent endring i bruken av midler mellom tjenestene vil tilsvare cirka 14 millioner kroner.

Tabell 4.6a: Prosentvis fordeling av netto driftsutgifter per hovedområde i Kostra.

Tjenesteområde	Vefsn	Rana	Gran	Voss	Namsos	Verdal	Gruppe 8	Landet
FGK12 Sosialsektoren samlet	4,0	4,1	4,5	5,1	4,3	5,1	4,9	5,6
FGK13 Barnevern	3,2	3,3	2,7	4,6	4,0	4,4	3,8	3,7
FGK14 Vann, avløp, renovasjon, avfall (VAR)	-0,6	-1,2	-0,9	0,6	-1,5	-1,2	-0,7	-0,4
FGK15 Kirke	0,8	1,0	1,2	0,9	1,0	0,8	1,0	0,9
FGK16 Kommunale boliger	-0,4	1,0	0,1	1,1	0,0	-0,1	0,1	0,6
FGK17 Brann- og ulykkesvern	1,3	1,9	1,4	1,3	1,9	1,2	1,8	1,4
FGK1a Politisk styring og kontrollvirksomhet, kommune	0,9	0,6	0,9	0,6	0,6	0,6	0,8	0,7
FGK1b Administrasjon, kommune	5,5	6,2	6,3	7,5	9,0	7,7	7,7	6,8
FGK1c Fellesutgifter, kommune	-2,5	-4,4	-4,7	-2,0	-4,2	-3,4	-3,8	-3,8
FGK2 Kultursektoren, kommune	4,2	3,5	2,5	3,7	4,9	3,5	4,1	4,3
FGK3 Plan, byggesak og miljø, kommune	1,0	1,3	1,1	1,4	1,1	0,7	1,4	1,5
FGK4 Næringsforvaltning, kommune	1,1	-2,1	0,7	-4,3	1,0	0,7	-4,5	-0,4
FGK5 Samferdsel, kommune	4,5	3,3	2,3	3,5	2,0	1,7	3,0	1,7
FGK6a Eiendomsforvaltning, kommune	8,9	9,0	8,4	10,2	10,0	11,5	10,1	9,5
FGK7 Barnehage	12,2	12,4	10,9	12,6	11,7	13,9	12,5	13,8
FGK8b Grunnskole	22,5	22,5	24,0	23,9	22,7	26,6	23,7	22,6
FGK9 Helse- og omsorg	42,5	45,6	46,8	39,5	42,1	37,7	44,3	39,2

Kilde: SSB tabell 12362. Grønt markerer den kommunen som prioriterer høyst og gult minst.

Tabellen over viser hvordan midlene kommunen totalt disponerer frie inntekter, fordelt per hovedområde i KOSTRA. Inntekter direkte knyttet til områdene er trukket fra. Vann og avløp er i denne oversikten med fordi avsetning/bruk av fond ikke er inkludert i tallene og derfor har noen kommuner overskudd (- tall) og noen underskudd (+ tall).

I tabellen er kommuner som prioriterer mest til en funksjonsgruppe merket med grønt og de som har lavest prioritering merket gult. I de følgende kapitler vil en gå nærmere inn i KOSTRA gruppene. Sammenligning mot landstall blir på flere punkter misvisen, da landet har en annen behovsprofil enn enkelt kommunene. Gjennomgående vil landet ha et lavere utgiftsbehov innenfor helse og omsorg og et høyere innenfor barnehage og grunnskole.

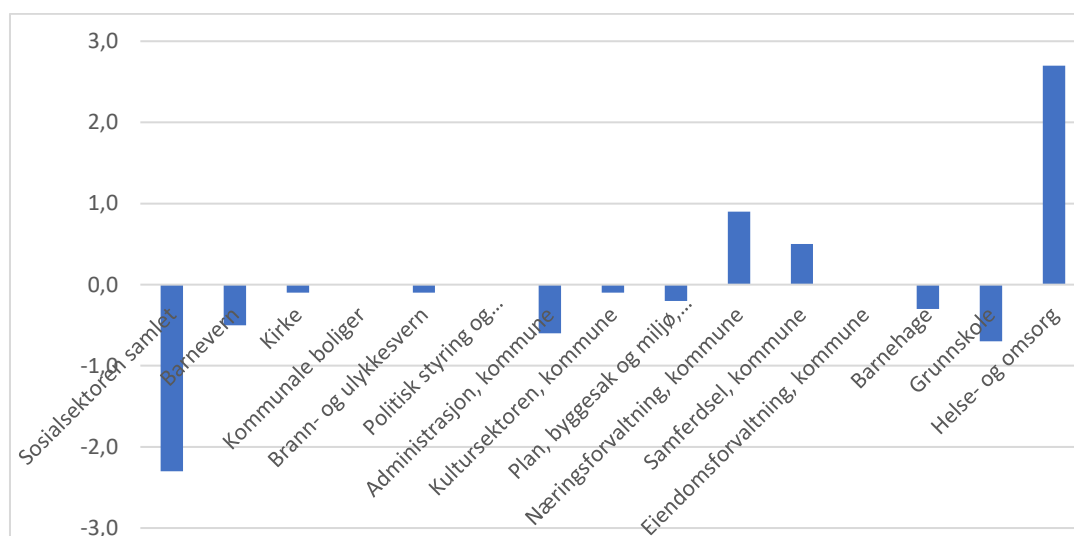
Det er tre områder som i alle kommuner legger desidert størst beslag på ressurser, barnehage, grunnskole og helse/ omsorg. Disse utgjør ca. 3/4 av de totale nettodriftsutgifter.

5 ENDRINGER I PRIORITERINGER OVER TID.

I figuren nedenfor er endringene i den prosentvise fordelingen av netto driftsutgifter pr hovedområde (jfr tabell 4.6a) fra 2018 til 2022 fremstilt. Figuren gir et bilde av hvilke sektorer som fikk en større eller mindre andel av «kaka» fra 2018 og til i dag og gir ikke informasjon om hvor store endringen er i beløp.

Vefsn har i perioden hatt en økende andel av eldre og en synkende andel av yngre som en hovedtrend i den demografiske utviklingen i perioden. Det er derfor naturlig at man ser en økning i andelen som går til helse- og omsorgssektoren og en synkende andel til barnehage og oppvekst. Om dette er tilstrekkelige endringer for å møte utfordringene tilknyttet eldre kan ikke tolkes alene utfra figurens tallgrunnlag.

Figur 5.a: Endringer i prosentandeler av nettodriftsutgifter 2018-2022 i Vefsn kommune.

Kilde: SSB tabell 12362.

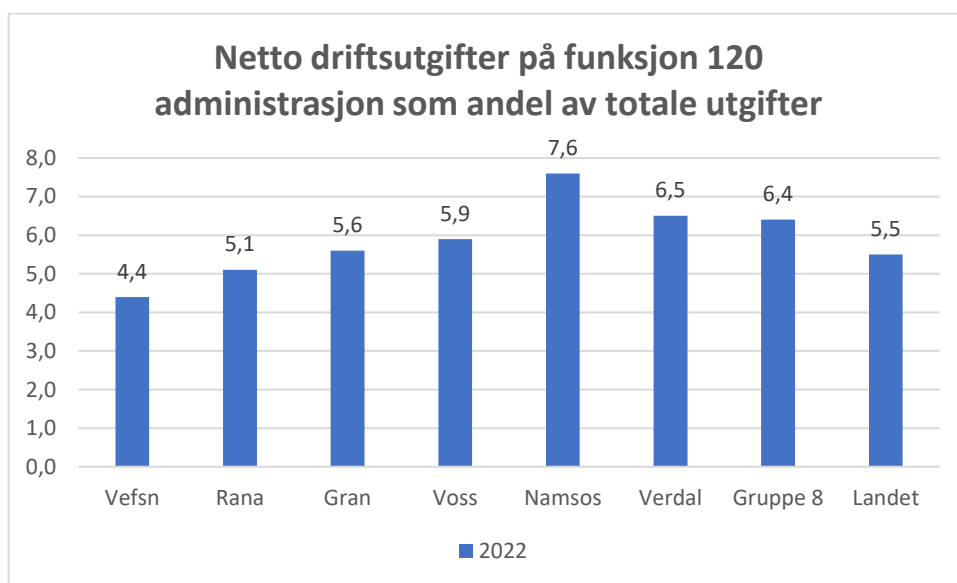
6 ADMINISTRASJON OG FELLESUTGIFTER

6.1 Administrasjon

I KOSTRA gruppen FGK1b - 'Administrasjon, kommune' fra tabell 4.6a inkluderes tre funksjoner: 120 administrasjon, 121 Forvaltningsutgifter bygg og 130 administrasjonslokaler. Nedenfor kommer tall for funksjon 120, mens de øvrige vil komme i kapittel 14.

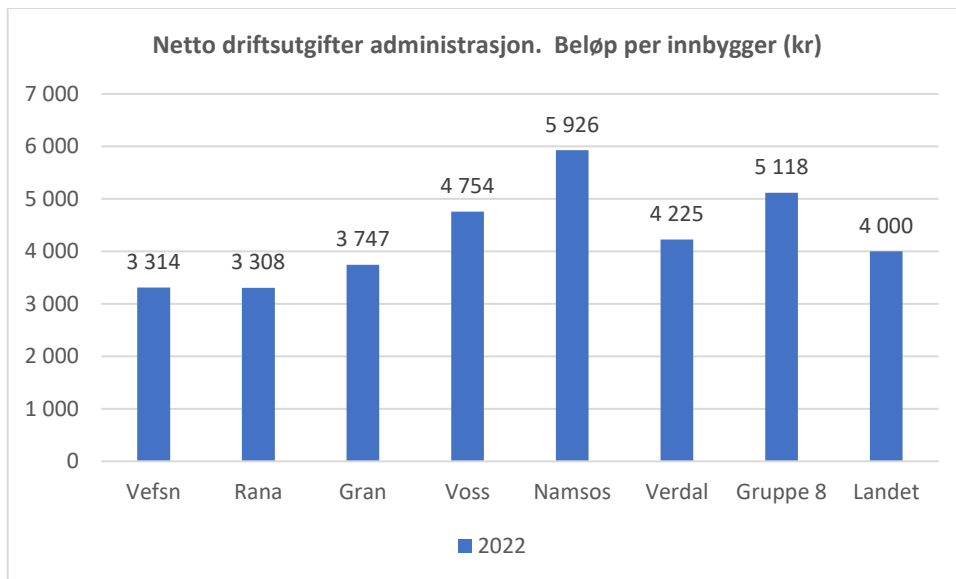
Vefsn kommer har lave driftsutgifter til administrasjon. Det samme bilde får en når kostnadene fordeles pr innbygger.

Figur 6.1a: Netto utgifter til administrasjon andel av driftsutgifter.

Kilde: SSB tabell 12362

Figur 6.1b: Korrigert brutto driftsutgifter til administrasjon pr innbygger.

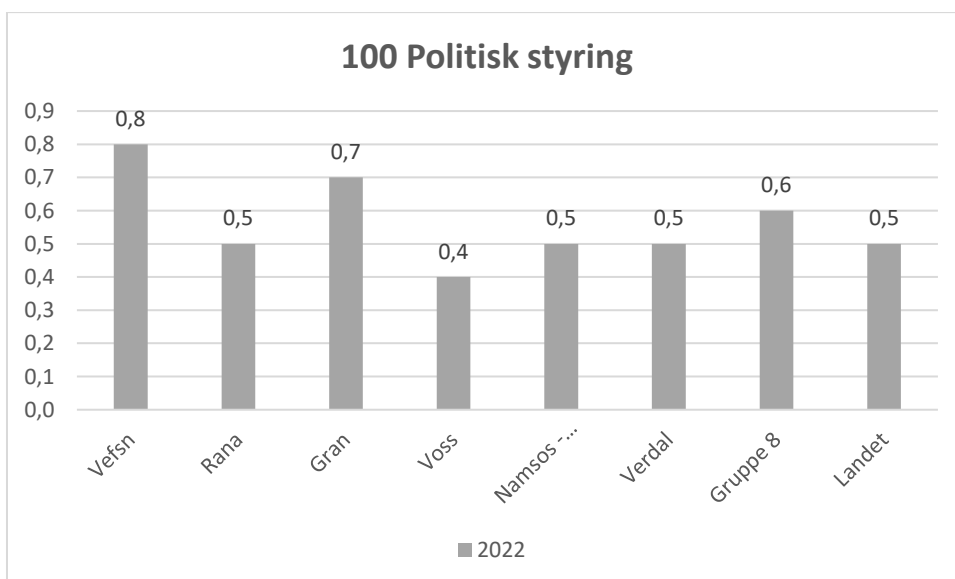
Kilde: SSB tabell 12362

6.2 Politikk

I KOSTRA gruppen FGK1a – politiskstyring og kontroll inkluderes tre funksjoner: 100 Politisk styring og 110 kontrollvirksomhet.

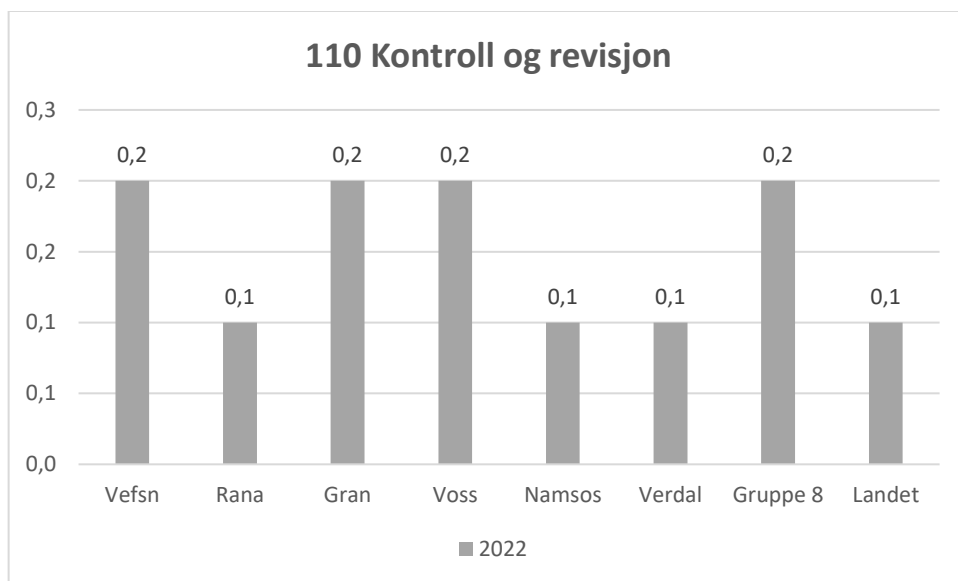
Vefsn kommer har noe høyere driftsutgifter til begge funksjonene. Det samme bilde får en når kostnadene fordeles pr innbygger. Spesielt kommunene Rana, Voss og Verdal har lave driftsutgifter.

Figur 6.2a: Netto utgifter til politikk, andel av driftsutgifter.

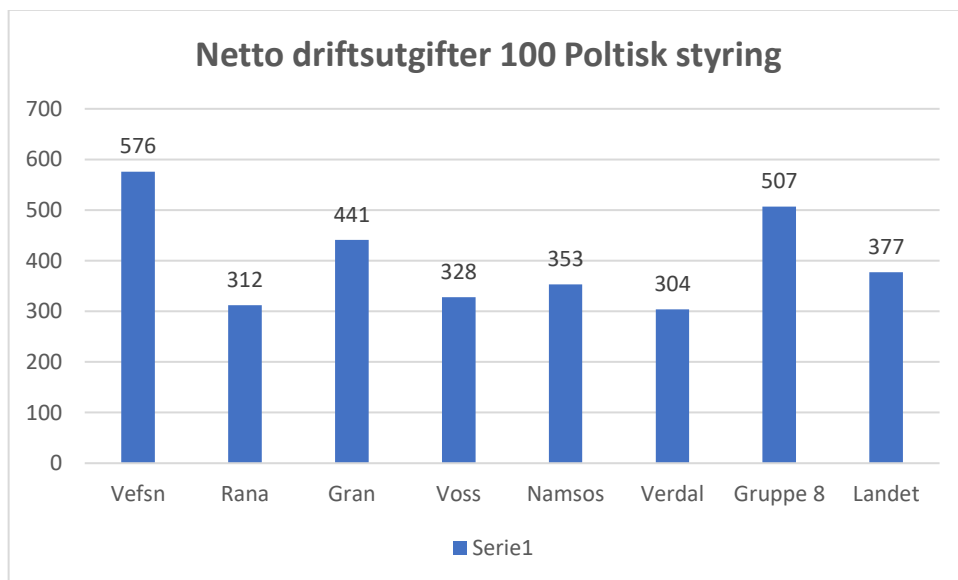
Kilde: SSB tabell 12362

Figur 6.2b: Netto utgifter til kontroll, andel av driftsutgifter.

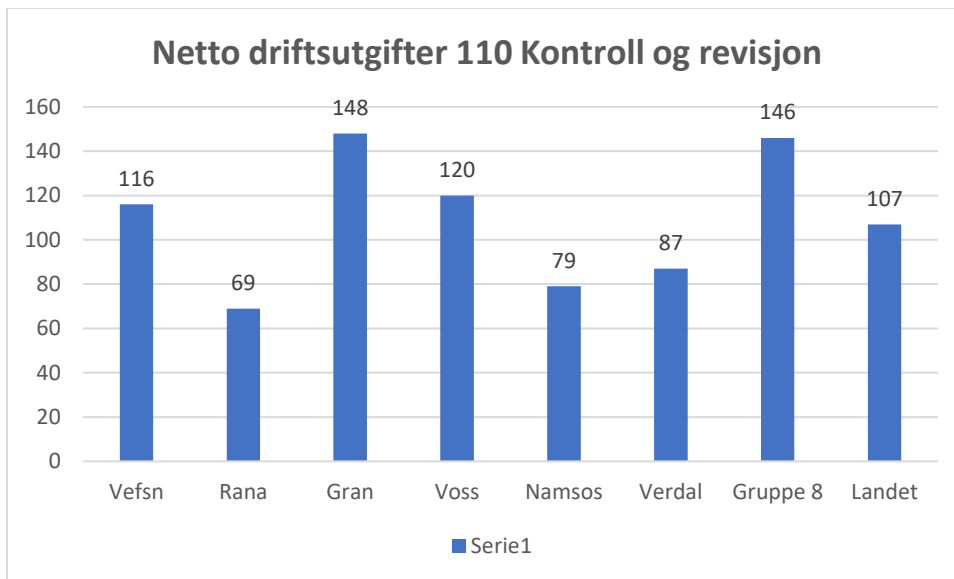
Kilde: SSB tabell 12362

Figur 6.2c: Netto utgifter til politikk, pr innbygger.

Kilde: SSB tabell 12362

Figur 6.2d: Netto utgifter til kontroll, pr innbygger.

Kilde: SSB tabell 12362

7 BARNEHAGE

I KOSTRA gruppen FGK7 – barnehage inkluderes tre funksjoner: 201 barnehage, 211 styrket tilbud til førskolebarn og 221 barnehagelokaler og skyss.

7.1 Barnehagestruktur – sammenlignet med andre

Tabell 7.1a: Barnehage struktur.

Kommune	Alle eierforhold	Kommune	Privat	Andel privat	Snitt barn pr barnehage
1824 Vefsn	18	6	12	67 %	34
1833 Rana	23	9	14	61 %	50
3446 Gran	14	7	7	50 %	38
4621 Voss	19	11	8	42 %	43
5007 Namsos	21	11	10	48 %	31
5038 Verdal	13	8	5	38 %	54

Kilde: SSB tabell 12054 og 12056

Vefsn og Rana er de kommunene som har størst andel private barnehager, målt ved antall barnehager. Videre har Vefsn og Namsos forholdsvis små barnehager, målt ved et antall barn i barnehagene (alle plass størrelser).

7.2 Prioritering

Tabell 7.2a Netto driftsutgifter til barnehage.

Kommune	Netto driftsutgifter barnehager i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter (prosent)	Netto driftsutgifter barnehager, per innbygger 1-5 år (kr)
1824 Vefsn	12,2	201 984
1833 Rana	12,4	172 159
3446 Gran	10,9	189 644
4621 Voss	12,6	187 237
5007 Namsos	11,7	203 121
5038 Verdal	13,9	186 718
Gruppe 8	12,5	197 938
Landet	13,8	192 022

(kilde: ssb tabell 13502, inkluderer ordinære barnehage drift, styrket tilbud og lokaler)

Ut fra demografiske behov (figur 1.3a) er det å forvente at alle kommunen ligger lavere enn landsgjennomsnittet. Vefsn kommune prioriterer barnehage høyt også når en kommer til driftsutgifter pr innbygger 1-5 år, som er målgruppen. Det er kun Namsos som bruker mer pr innbygger 1-5 år.

7.3 Barnehagedekning

Tabell 7.3a Barnehagedekning.

Kommune	Dekning	Andel privat
1824 Vefsn	72%	60 %
1833 Rana	69%	57 %
3446 Gran	70%	49 %
4621 Voss	67%	40 %
5007 Namsos	67%	54 %
5038 Verdal	68%	41 %
Gruppe 8	69%	44 %
Landet	68%	49 %

Andel barn i barnehage i forhold til innbyggere = (Antall barn i barnehage / antall barn bosatt i kommunen)

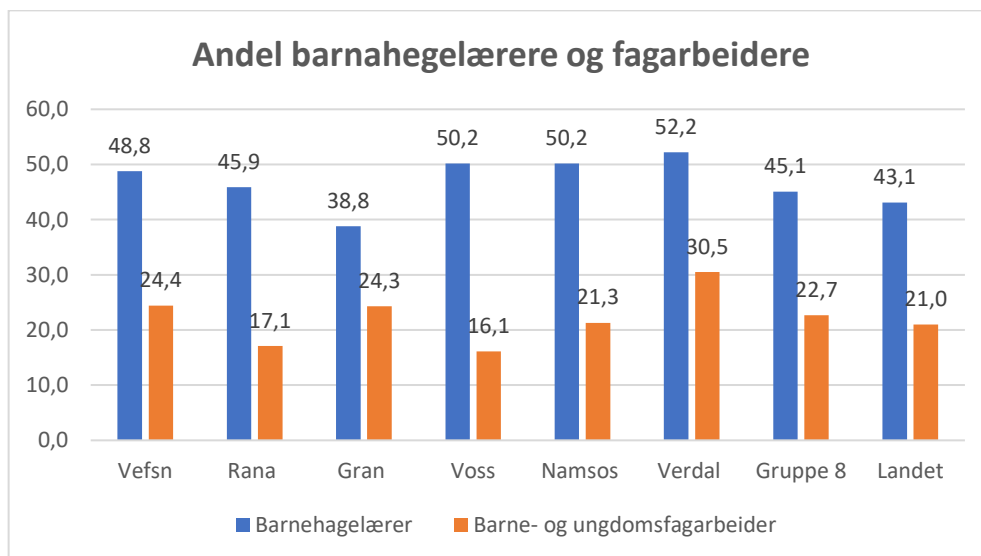
*100. Kilde: SSB tabell 12056

Vefsn er kommunen med høyst barnehage dekning, både blant kommune og i forhold til landet. Også i denne sammenligningen kommer vi høyt ut på barn i private barnehager.

7.4 Kvalitet

Som mål på kvalitet i barnehagene er det valgt ut to kriterier som går på utdanningsnivå på ansatte og antall barn pr årsverk grunnbemanning.

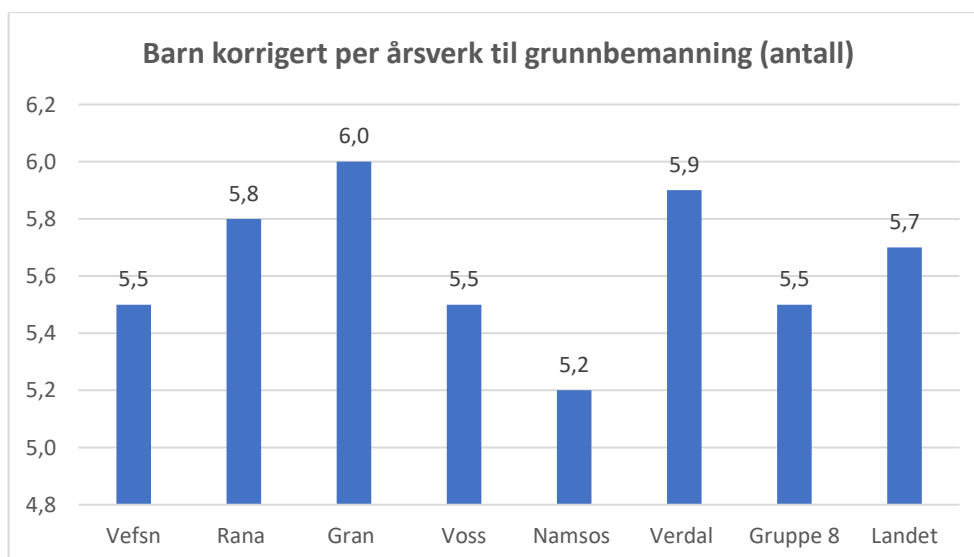
Figur 74a: Andel fagutdannede i barnehagene.

Kilde: SSB tabell 12436

Figuren over viser at Vefsn ligger over landsgjennomsnittet for barnehage lærere og faglærte barne- og ungdomsarbeidere. Det er kun Verdal som har høyere dekning for begge utdanningskategorier.

Figur 7.4b Barn korrigert per årsverk til grunnbemanning (antall)

(Årsverk til grunnbemanning i barnehager. Grunnbemanning inkluderer pedagogisk leder og annen grunnbemanning). Kilde: SSB tabell 12216

Figuren forteller noe om hvor mange barn det er per årsverk til grunnbemanning i barnehagene. Med grunnbemanning menes pedagogisk ledere og ansatte som jobber direkte med barna. I sammenligningen er det kun Namsos som har færre barn pr årsverk.

7.5 Produktivitet

Tabell 7.5a: Produktivitet i barnehagene.

Kommune	Korrigerte brutto driftsutgifter til barnehager samlet (f201, f211, f221) per barn i kommunal barnehage (kr)	Korrigerte brutto driftsutgifter til barnehage (f201) per barn i kommunal barnehage (kr)	Korrigerte brutto driftsutgifter til styrket tilbud til førskolebarn (f211) per barn i kommunal barnehage (kr)	Korrigerte brutto driftsutgifter til lokaler og skyss (f221) per barn i kommunal barnehage (kr)
Vefsn	271 432	210 104	29 917	31 411
Rana	232 318	188 531	22 700	21 087
Gran	261 160	193 961	43 207	23 992
Voss	240 655	204 550	14 254	21 851
Namsos	256 332	205 568	27 435	23 329
Verdal	234 201	196 060	18 758	19 384
Gruppe 8	258 261	204 516	26 457	27 288
Landet	266 986	208 097	30 137	28 751

(Korrigert driftsutgifter er alle driftsutgifter fratrukket sykepenger og momskompensasjon). Kilde: SSB tabell 12379

Korrigerte brutto driftsutgifter (BDU) til barnehagesektoren skal vise kommunens ressursinnsats innen området. I tallene for barnehage skiller man på funksjon for barnehagedrift (f201), styrket tilbud til førskolebarn (f211), samt barnehagelokaler og skyss (f221). Der alle disse funksjonene er samlet i samme indikator brukes «barnehage totalt» som begrep.

Som det fremgår av tabellen over har Vefsn korrigerte kostnader pr barn i barnehagene som ligger høyeste (grønn markering) for alle kategorier, med unntak av styrket tilbud. Samtidig forholdsvis høyt over kommuner med lavest kostnad (gul markering). I og med at kommunens egne kostnader legges til grunn for beregning av tilskudd til private barnehager, så vil også Vefsn komme høyt ut på overføringer til private barnehager.

I kostnadene for lokaler og skyss, ligger også avskrivninger på bygg. Sammenligning mellom kommunene vil av den grunn påvirkes av tidspunkter for investeringer i barnehage bygg.

8 GRUNNSKOLE

I KOSTRA gruppen FGK8b – grunnskole inkluderes følgende funksjoner:

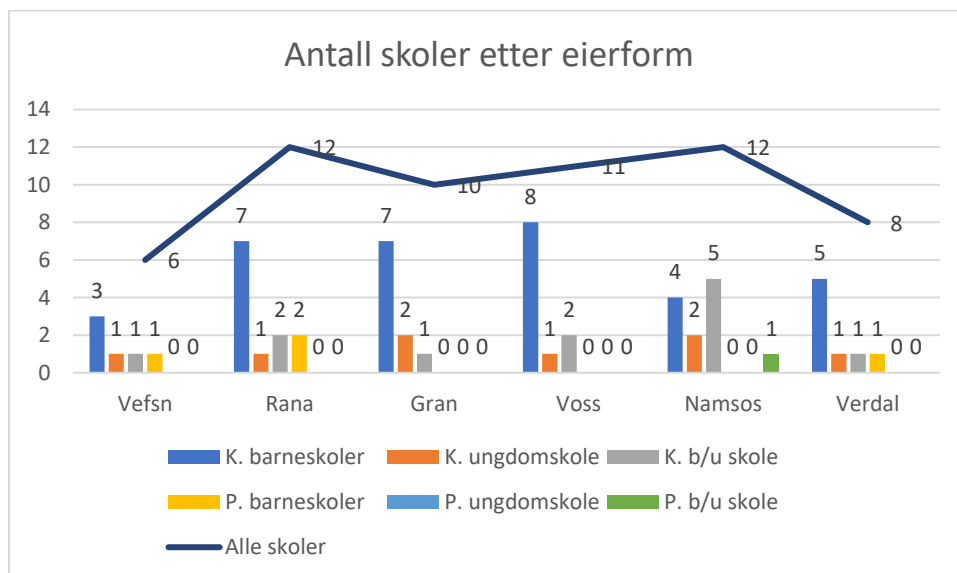
Tabell 8.a Funksjoner innenfor skole.

Funksjon	Beskrivelser
202	Grunnskole
215	Skolefritidstilbud
222	Skolelokaler
223	Skoleskyss
213	Voksenopplæring

8.1 Skolestruktur sammenlignet med andre

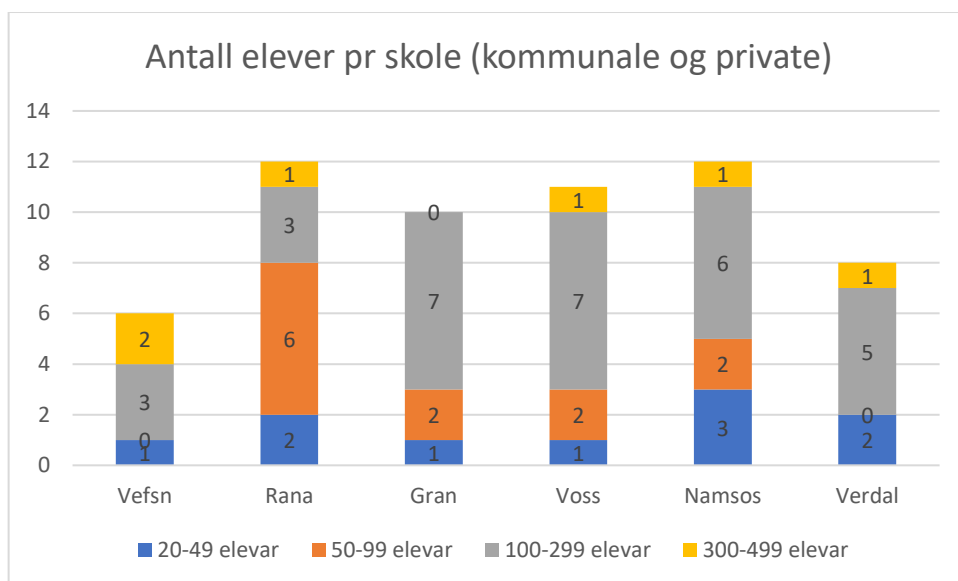
Skolestrukturen, både antall skoler og størrelser har betydning for hvor mye ressurser som anvendes til formålet. Vefsn er den kommunen som har færrest antall skoler og i sammenligningen med de andre kommunene, forholdsvis store skoler. I denne sammenhengen påpekes at Rana er i folketall desidert størst og bør av den grunn naturlig ha flere skoler enn de øvrige kommuner.

Figur 8.1a Skolestruktur og eierform

Kilde: SSB tabell 09546

Figur 8.1b Skolestørrelser både kommunale og private.

Kilde: SSB tabell 09546

8.2 Prioritering

Vefsn er den kommunen som prioriterer mest til grunnskole og skolefritidsordning. Det er kun Voss og kommunegruppen som ligger høyere på grunnskole, men har ligger lavere på skolefritidsordningen. Årsaken til denne forskjellen er ikke åpenbar, men noe av forklaringen kan ligge i lærertetthet og spesialundervisning, se tabell 8.3a.

I kostnadene for lokaler, ligger også avskrivninger på bygg. Sammenligning mellom kommunene vil av den grunn påvirkes av tidspunkter for investeringer i bygg.

Når det kommer til skoleskyss skiller Gran seg ut med høge kostnader og kan ha en sammenheng med at Gran har lavest andel av befolkningen bosatt i tettsted, jfr tabell 3.3a.

Tabell 8.2a Netto driftsutgifter per innbygger 6- 15 år (kr)

Tekst	Vefsn	Rana	Gran	Namsos	Verdal	Voss	Gr 8	Landet
202 Grunnskole	118 821	94 943	109 532	112 978	110 603	125 759	119 465	105 178
215 Skolefritidstilbud	4 578	1 697	2 981	3 834	2 515	2 385	3 910	3 892
222 Skolelokaler	24 443	25 214	26 752	25 611	28 847	24 315	26 078	24 263
223 Skoleskyss	2 894	3 550	4 641	3 212	3 426	3 021	3 410	2 461
FGK8 Grunnskolesektor	150 735	125 405	143 907	145 635	145 392	155 479	152 862	135 794

Kilde: SSB tabell 12283. Grønt markerer den kommunen som prioriterer høyest og gult minst

8.3 Kvalitet

Norm for lærertetthet sier at det skal være maksimalt 15 elever per lærer på 1.-4. trinn og maksimalt 20 elever per lærer på 5.-10. trinn. Norm for lærertetthet gjelder kun offentlige skoler. Det er lærertetthet i ordinær undervisning som brukes som mål om normen er oppfylt.

Tabell 8.3a Lærertetthet og spesialundervisning

Tekst	Vefsn	Rana	Gran	Namsos	Verdal	Voss	Gr 8	Landet
1-4 trinn	12,19	13,73	13,26	12,40	14,21	12,91		
5-7 trinn	16,59	15,93	13,60	14,63	17,50	15,39		
8-10 trinn	19,69	19,68	18,54	16,70	18,42	18,43		
Alle trinn	15,46	16,11	14,87	14,37	16,53	15,18		
Elever med spesialundervisning	8,60	5,00	6,50	9,40	10,20	10,40	8,80	7,80

Kilde lærertetthet: <https://www.udir.no/tall-og-forskning/statistikk/statistikk-grunnskole/tall-for-larertetthet-i-grunnskolen/>. Kilde spesialundervisning: SSB tabell 12222

8.4 Produktivitet

Brutto driftsutgifter pr elev gir omentrent samme informasjon som netto driftsutgifter, da innslaget av inntekter ikke er stor innenfor denne sektoren, med unntak av skolefritidsordningen som delvis finansieres av foreldrebetaling. Det innebærer at en kommune med høye brutto driftsutgifter kan ha forholdsvis lave netto driftsutgifter.

Tabell 8.4a Brutto driftsutgifter pr elev.

Tekst	Vefsn	Rana	Gran	Namsos	Verdal	Voss	Gr 8	Landet
Grunnskole, skolelokaler og skyss	150 289	123 204	147 090	156 890	147 631	145 016	155 741	140 659
Grunnskole	124 910	97 799	120 505	131 825	121 235	115 221	128 506	114 457
Skolelokaler	25 379	25 405	26 584	25 066	26 395	29 795	27 235	26 202
Sfo	46 270	31 953	28 082	28 540	38 698	37 699	39 529	37 118
Undervisningsmaterieell	2 633	1 758	2 108	3 059	1 626	1 621	2 319	2 347
Inventar og utstyr	1 550	2 002	1 463	1 648	1 186	1 368	1 520	984

Kilde: SSB tabell 12235. Grønt markerer den kommunen som er høyst og gult minst

8.5 Eksamensresultater og andre kartlegginger

Tabell 8.5a grunnskole poeng og mestringsnivå.

Tekst	Vefsn	Rana	Gran	Namsos	Verdal	Voss	Gr 8	Landet
Gjennomsnittlig grunnskolepoeng (antall)	42,6	42,2	42,6	40,8	42,8	41,7	42,7	43,3
Elever på mestringsnivå 3-5, nasjonale prøver i regning 8.trinn (prosent)	70,3	62,0	70,1	72,5	67,8	69,9	67,2	71,2
Elever på mestringsnivå 3-5, nasjonale prøver i lesing 8.trinn (prosent)	69,4	66,3	71,0	69,8	73,7	68,5	68,9	74,0

Kilde: SSB tabell 12232

For nasjonale prøver i lesing og regning ligger Vefsn noe over kommunegruppen, mens det er under snittet for landet. Gjennomsnittlig grunnskolepoeng oppsummerer elevenes resultater i forskjellige fag og er med å danne grunnlaget for opptak til videregående skole. Vefsn poengsum er på nivå med de øvrige kommunene og kommunegruppene, men noe lavere enn landet.

Tabellen nedenfor viser skolens bidrag til elevenes grunnleggende ferdigheter i engelsk, lesing og regning sammenlignet med skolens bidrag til elever med tilsvarende elevbakgrunn på landsnivå. På kommunenivå er det bare offentlige skoler som er med i indikatoren.

Tabell 8.5b Skolebidragsindikator.

Kommune	Småtrinn	Mellomtrinn
Vefsn	0,8	-0,3
Rana	0,2	-1,7
Gran	0,7	-0,2
Voss	-1,2	0,2
Namsos	-1,2	0,1
Verdal	-1,5	-2,3

Kilde: <https://www.udir.no/tall-og-forskning/statistikk/statistikk-grunnskole/skolebidrag-barnetrinnet/>

For ungdomstrinnet foreligger ikke tall for skoleåret 2021-2022.

Skolebidragsindikatorerne forsøker å vise hva skolens innsats betyr for elevenes læringsresultater. For å kunne måle dette, skilles ut den delen av læringsresultatet som skyldes forutsetningene elevene har med seg og det kontrolleres for tidligere resultater og foreldrebakgrunn. Dersom skolens bidrag er likt med landsgjennomsnittet, er skolebidraget 0. En positiv verdi indikerer at skolen bidrar mer enn landssnittet. En negativ verdi indikerer at skolen bidrar mindre enn landssnittet. En negativ verdi betyr ikke at skolen bidrar negativt til elevenes resultater, men at bidraget er mindre enn landssnittet. Skolebidragsindikatorerne gir ingen forklaring på hvorfor bidraget er som det er.

9 BARNEVERN

I KOSTRA gruppen FGK13 – barnevern inkluderes tre funksjoner: 244 barneverntjeneste, 251 barneverntiltak i familien og 252 barneverntiltak utenfor familien.

Barnevern er i hovedsak knyttet opp mot tjenester for barn og unge i alderen 0-18 år, men kan også omfatte vedtak om oppfølging (ettervern) av personer fram til de er 23 år.

Barneverntjenesten inngikk i 2022 et samarbeid med Grane kommune (oppgavefelleskap). Utgifter som vedrøre Grane kommune føres på KOSTRA funksjon 290 og rapporteres av Grane kommune.

9.1 Prioritering

Tabell 9.1a Netto driftsutgifter barnevern.

Tekst	Vefsn	Rana	Gran	Namsos	Verdal	Voss	Gr 8	Landet
Netto driftsutgifter til barneverntjeneste per innbygger 0-17 år (kr)	13 207	11 030	9 853	15 743	14 344	17 559	14 729	13 376

Kilde: SSB tabell 12279

Vefsn ligger jevnt med landet og litt under kommunegruppen når det gjelder netto driftsutgifter målt i forhold til målgruppen.

9.2 Dekningsgrad

Vefsn har litt høyere andel barn med undersøkelser enn kommunegruppe 8 og landsgjennomsnittet målt opp mot antall innbyggere 0-17 år.

Når det gjelder «barn med undersøking eller tiltak pr. årsverk», ligger Vefsn kommune lavest av både sammenligningskommunene, kommunegruppe og landet med 10,6 barn pr. årsverk. Verdal ligger i denne målingen høyest med 17,3 og Voss har 14,3 som også er gjennomsnitt for kommunegruppe 8.

Tabell 9.2a Dekningsgrader barnevern.

Tekst	Vefsn	Rana	Gran	Namsos	Verdal	Voss	Gr 8	Landet
Barn med melding ift. innbyggere 0-17 år (prosent)	4,8	4,5	4,1	4,1	6,5	2,2	4,6	3,9
Prosentdelen barn med undersøking ift. innbyggere 0-17 år (prosent)	4,2	4,4	3,1	4,1	6,3	2,3	4,1	3,9
Barn med undersøking eller tiltak per årsverk (funksjon 244) (antall)	10,6	14,8	11,9	14,4	17,3	14,3	14,3	14,7
Barn med barneverntiltak ift. innbyggere 0-24 år (prosent)	3,8	3,6	3,0	4,1	5,0	3,3	3,5	3,0

Kilde: SSB tabell 1228

9.3 Kvalitet

Tabell 9.3a Saksbehandlingstid barnevern.

Tekst	Vefsn	Rana	Gran	Namsos	Verdal	Voss	Gr 8	Landet
Undersøkingar med handsamingstid innan 3 månader (prosent)	98	98	99	77	95	89	89	92

Kilde: SSB tabell 12280

Vefsn har i 98 % av tilfellene oppfylt lovkravet med undersøkelser innen tre måneder i 2022.

9.4 Produktivitet

Tabell 9.4a Brutto driftsutgifter til barnevern.

Brutto driftsutgifter per barn med undersøking eller tiltak varierer mye mellom de enkelte kommunene. Av sammenligningskommunene ligger Verdal lavest med kr.49.972,- per barn, mens Voss har en kostnad på kr. 113.725,- per barn.

Vefsn har den laveste kostnaden per barn med tiltak der barnet bor hjemme, og godt under både kommunegruppe 8 og landsgjennomsnitt i kostnader til barn som er plassert av barnevernet.

Tekst	Vefsn	Rana	Gran	Namsos	Verdal	Voss	Gr 8	Landet
Brutto driftsutgifter (funksjon 244) per barn med undersøking eller tiltak (kr)	73 005	69 790	76 421	97 471	49 972	113 725	78 160	77 367
Brutto driftsutgifter per barn som ikke er plassert av barnevernet (funksjon 251) (kr)	20 446	50 373	58 386	97 992	21 208	54 137	62 293	57 391
Brutto driftsutgifter per barn som er plassert av barnevernet (funksjon 252) (kr)	376 444	289 710	257 943	607 843	410 123	769 039	491 094	516 172

Kilde: SSB tabell 12279

10 SOSIALTJENESTE

I KOSTRA gruppen FGK12 – sosialsektoren samlet inkluderes følgende funksjoner:

Tabell 8.a Funksjoner innenfor sosialsektoren.

Funksjon	Beskrivelser
242	Råd, veiledning og sosial forebyggende arbeid
243	Tilbud til personer med rusproblemer
273	Kommunale sysselsettingstiltak
275	Introduksjonsordningen
276	Kvalifiseringsordningen
281	Økonomisk sosialhjelp

Det er registrert 296 mottakere av økonomisk sosialhjelp i Vefsn. Dette utgjør cirka 4 prosent av innbyggerne i yrkesaktiv alder. Vefsn er nest laveste når det kommer til sosialhjelpstilfeller i % av befolkningen, men har lavest andel av disse som er inne i en stønadsperiode som er lengre enn 6 måneder. Også på netto driftsutgifter pr tilfelle er vi lavest.

Tabell 10a Nøkkeltall sosialtjenesten.

Tekst	Vefsn	Rana	Gran	Voss	Namsos	Verdal	Gruppe 8	Landet
Sosialhjelpstilfeller i % av befolkningen	2,22 %	1,67 %	3,11 %	2,74 %	2,57 %	2,61 %	2,33 %	2,49 %
Sosialhjelpstilfeller med sosialhjelp i 6 måneder eller mer, i % av sosialhjelpstilfeller	12,50 %	25,75 %	24,88 %	43,34 %	34,99 %	32,65 %	23,17 %	35,69 %
Langtidstilfeller med sosialhjelp som hoved inntekt (6-12 måneder), i % av sosialhjelpstilfeller	4,73 %	17,01 %	9,72 %	19,64 %	13,84 %	11,99 %	9,67 %	17,11 %
Netto driftsutgifter til ytelse pr sosialhjelpstilfelle	29 875	46 478	42 097	67 625	53 888	47 992	39 525	54 618

Kilde: SSB tabell 14019. Grønt markerer den kommunen som er høyst og gult minst

11 HELSE- OG OMSORGSTJENESTE

I KOSTRA gruppen FGK9 – helse og omsorg inkluderes følgende funksjoner:

Tabell 11a Funksjoner innen helse og omsorg.

Funksjoner	Helse og omsorg (FGK9)
232	Forebygging - skole og helsestasjonstjenste
233	Forebyggende arbeid, helse og sosial
234	Aktivisering eldre og funksjonshemmede
241	Beskrivelse
253	Pleie, omsorg, hjelp i institusjon
254	Pleie, omsorg, hjelp i hjemmet
255	Medfinansiering somatiske tjenester
256	Akutthjelp helse- og omsorgstjenesten
261	Botilbud i institusjon

Kilde: SSB kostraveileder

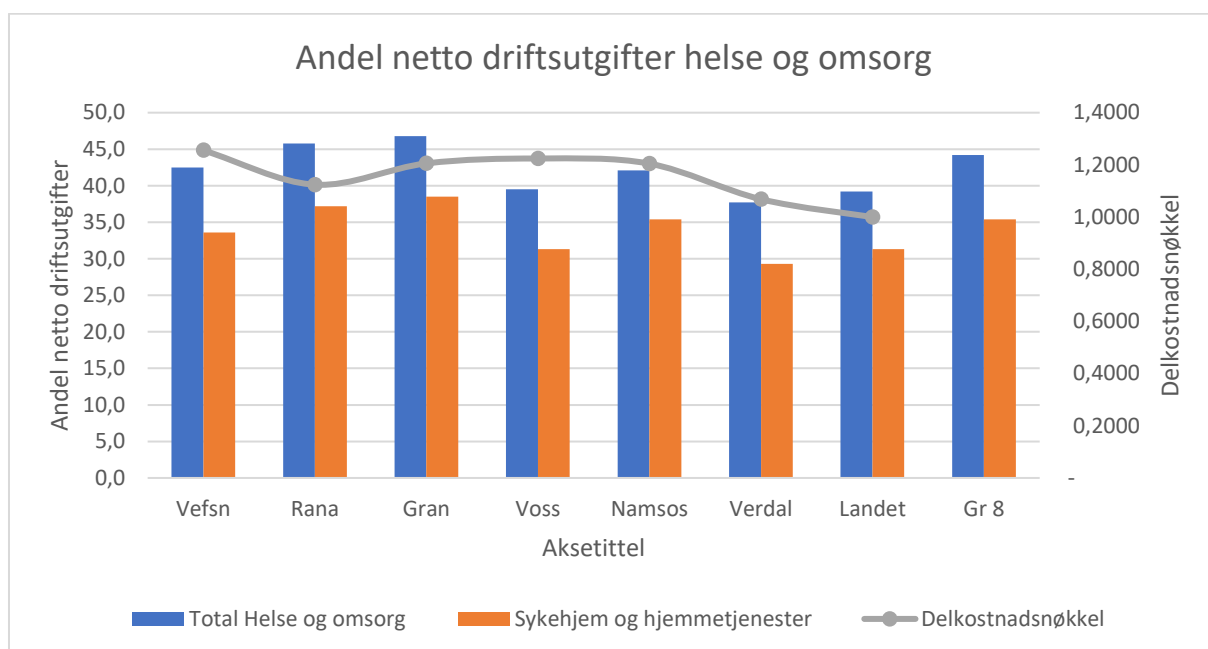
Grupperingen har fokus på hvilke typer behov tjenestene skal dekke og hvilke grupper mottakere tjenestene primært henvender seg til, og er uavhengig av hvordan tjenestene er organisert i hver enkelt kommune.

11.1 Prioritering

Kriteriene i rammetilskuddet, her representert med delkostnadsnøkkelen (verdi høyre akse) tilsier at alle kommunene kan forvente en høyere ressursbruk til helse og omsorg enn landet. Vefsn er den kommunen med høyeste verdi på kostnadsnøkkelen og burde utfra det kommet ut som den kommunen som hadde høyest andel av nettodriftsutgifter til helse og omsorg.

Figur 11.1a Andel netto driftsutgifter helse og omsorg.

Kilde: SSB tabell 12362

Årsaken til at andel av rammetilskudd til helse- og omsorg brukes på forskjellige måter handler om forskjeller i prioritering. Dette kan være:

- Politiske prioriteringer
- Kommunen kan ha et relativt høyt utgiftsnivå som følge av f.eks. eldre befolkning eller enkeltbrukere med store behov.
- Kommunen kan ha relativt høye inntekter.

Kriteriene i inntektssystemet peker da også på at Vefsn kommune kan forvente høyere utgifter for tjenester innen helse- og omsorg. Et lavt utgiftsbehov (kriterier <1) gir en reduksjon i rammetilskuddet, mens kommuner med et høyt beregnet utgiftsbehov (kriterier >1) får et tillegg i rammetilskuddet:

Tabell 11.1a Delkostnadsnøkkel Helse og omsorg.

Kriterier	Vefsn	Rana	Gran	Voss	Namsos	Verdal	Landet
Delkostnadsnøkkel Helse og omsorg	1,255	1,124	1,206	1,224	1,205	1,068	1,000
Med grunnlag i:							
0-1 år	0,872	0,865	0,721	1,026	0,811	0,924	1,000
2-5 år	0,890	0,900	0,788	1,038	0,941	0,910	1,000
6-15 år	0,899	0,959	0,947	1,000	1,011	1,003	1,000
16-22 år	1,036	0,984	1,026	1,032	1,136	1,069	1,000
23-66 år	0,966	0,981	0,968	0,928	0,933	0,951	1,000
67-79 år	1,168	1,125	1,233	1,136	1,206	1,239	1,000
80-89 år	1,396	1,201	1,274	1,388	1,185	1,015	1,000
over 90 år	1,308	1,264	1,062	1,796	1,229	0,947	1,000
Basistillegg	0,881	0,446	0,870	0,783	0,848	0,769	1,000
Reise avstand innen sone	0,977	1,124	1,087	1,652	1,793	1,033	1,000
Reiseavstand innen nabo krets	1,130	0,997	1,174	1,359	1,379	1,176	1,000
Dødelighet	1,047	0,995	1,156	0,926	1,082	0,994	1,000
PU over 16 år	1,594	1,222	1,432	1,196	1,494	1,225	1,000
Ikke-gifte 67 år og over	1,308	1,155	1,317	1,192	1,259	1,142	1,000

Kilde: Grønt hefte 2022

Andel eldre befolkning (80+) i Vefsn og Voss er høyere enn sammenligningskommunene.

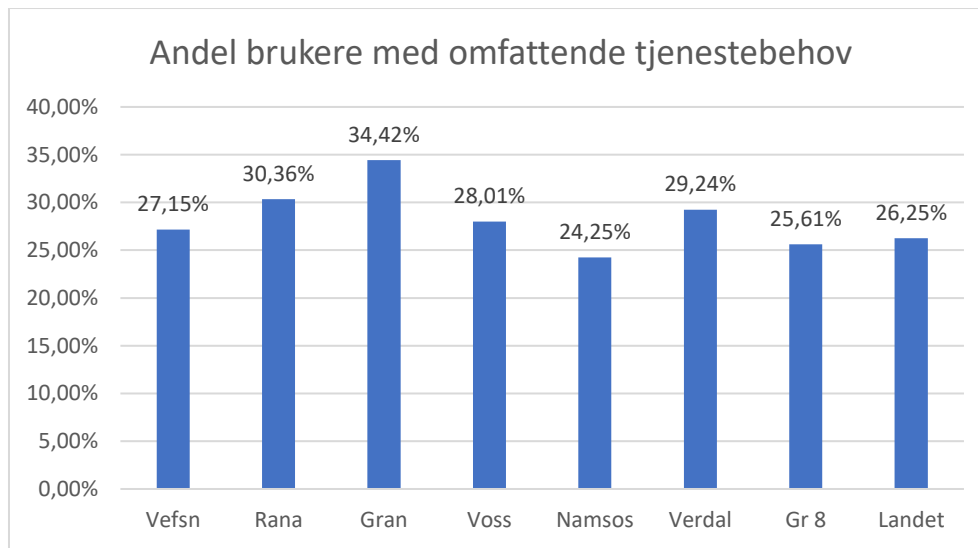
Vefsn ligger over de andre kommunene for kriteriet PU over 16 år. Dette har til en viss grad sammenheng at Vefsn tidligere har hatt en institusjon som ble avviklet i forbindelse med HVPU reformen.

Vefsn skiller seg også ut som den kommunen som har flest ikke gifte 67 år og over.

Som figur 11.1b viser har samtlige kommuner med unntak av Namsos større andel brukere med omfattende tjenestebehov enn kommunegruppe 8 og landsgjennomsnitt på 26,25 %.

Gran ligger høyest med 34,42 % mens Vefsn ligger på 27,15 %.

Figur 11.1b Andel brukere med omfattende tjenestebehov.

Kilde: SSB tabell 12292

Definisjon av omfattende tjenestebehov: Hvert individ vurderes på fem grupper av bistandsvariabler: sosial fungering, kognitiv svikt, ivareta egen helsetilstand, husholdningsfunksjoner og egenomsorg. Skåringen er fra 1 (letttest) til 5 (tyngst), hvor verdier større enn 3 vurderes som omfattende behov og verdier fra 2 – 3 vurderes som middels til stort bistandsbehov. Totalt bistandsbehov blir regnet som omfattende når tjenestemottaker skårer omfattende behov i ett av delmålene og middels til stort bistandsbehov i de andre fire delmålene.

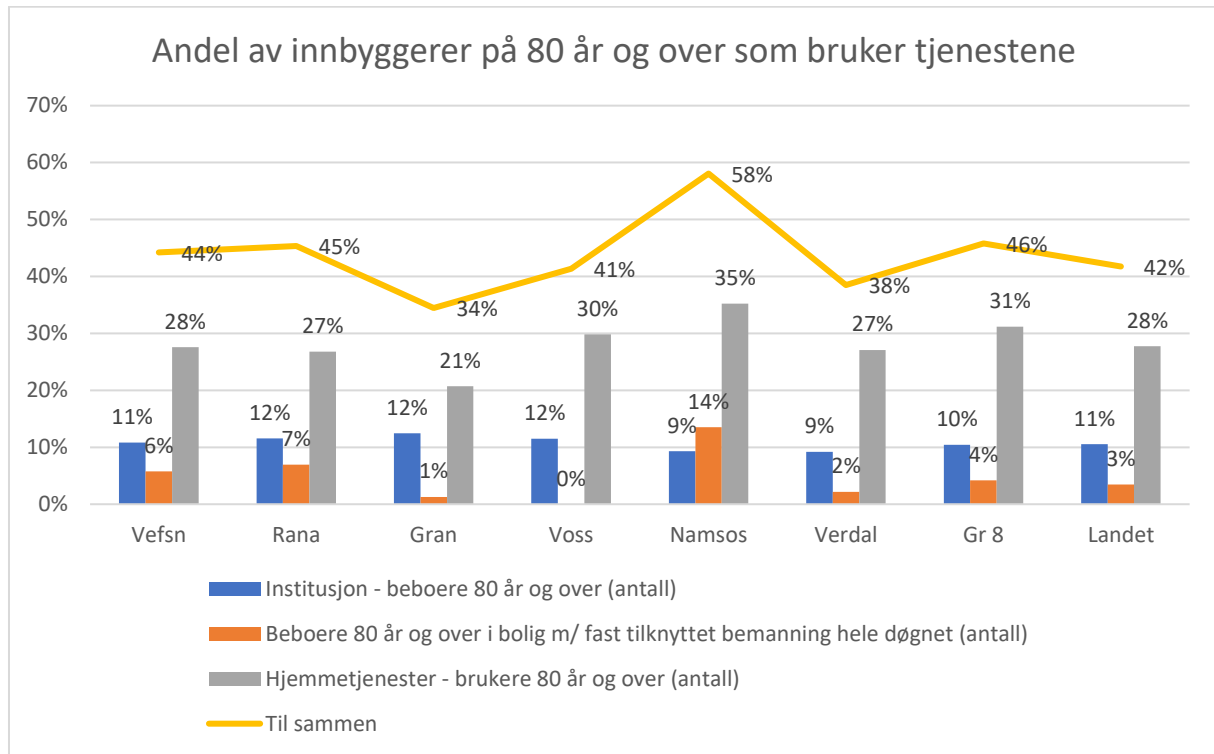
Vefsn kommune har de siste årene hatt i overkant av 40 personer med omfattende tjenestebehov som også faller inn under ordningen med refusjon for særlig ressurskrevende helse – og omsorgstjenester. For å komme inn under denne refusjonsordningen må personen være under 67 år, direkte lønnskostnader må utgjøre mer enn ca.1,5 mill. pr. år for bruker uten PU diagnose og mer enn ca. 2,2 mill. pr.år for bruker med PU diagnose.

For 2022 utgjorde bruttokostnaden for denne gruppen kr. 143.452.000,-. Av dette fikk Vefsn kommune refundert kr. 46.564.000,-.

Ifølge tildelingsbrev fra Helsedirektoratet er det av de øvrige kommunene kun Rana som har et tilsvarende antall personer som faller inn under ordningen med refusjon for særlig ressurskrevende helse- og omsorgstjenester. Men hvor stor andel av budsjettet dette utgjør, og hvor mye den enkelte kommune får refundert er ikke et forhold som er direkte sammenlignbart da det er hver enkelt person sitt tjenestebehov som danner grunnlag beregningen. Dette kan variere mye fra år til år som følge av flytting, dødsfall, endrede behov eller alderskriterier.

11.2 Dekningsgrad

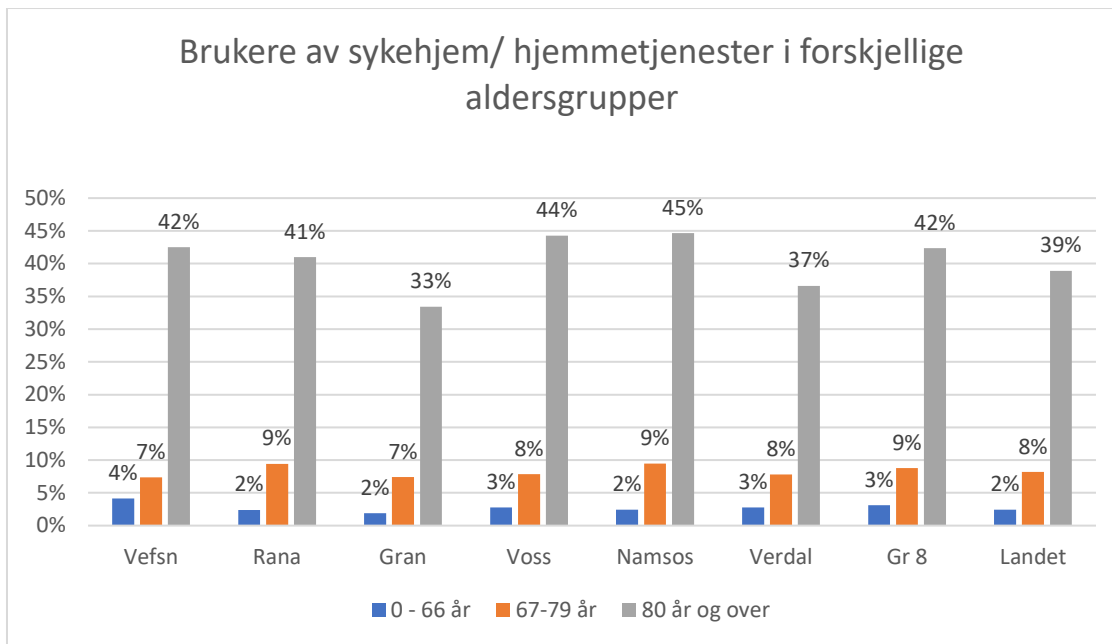
Figur 11.2a Andel av innbyggere på 80 år og over som bruker tjenestene.

Kilde: SSB tabell 12292

Omtrent 44 % av innbyggere i Vefsn på 80 år eller eldre har fått tildelt enten hjemmetjenester, sykehjemsplass eller bolig med heldøgns bemanning. Til sammenligning ligger Gran lavest med 34 %, mens Namsos ligger høyest med 58 %. Vefsn og de øvrige kommunene er sammenlignbare med landsgjennomsnittet som er 42 % og kommunegruppe 8 som viser 46 %.

Figur 11.2b Brukere av sykehjem/ hjemmetjenester i forskjellige aldersgrupper.

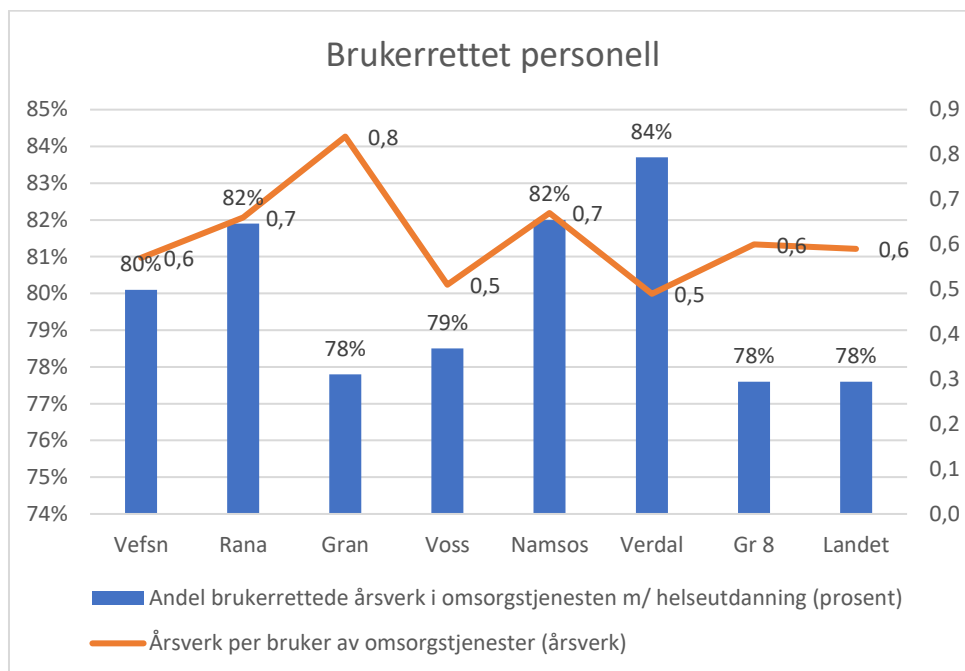
Kilde: SSB tabell 12003

Andelen av tjenestebrukere i yngre aldersgrupper (0-66år) ligger litt høyere både øvrige kommuner, kommunegruppe 8 og landet. Dette kan ha sammenheng med at Vefsn har flere personer under 67 år som valgte å bosette seg i Vefsn kommune etter avvikling av institusjon ifb med HVPU reformen.

Vefsn ligger samlet sett likt med kommunegruppe 8, og 3 % poeng over landsgjennomsnitt.

11.3 Kvalitet

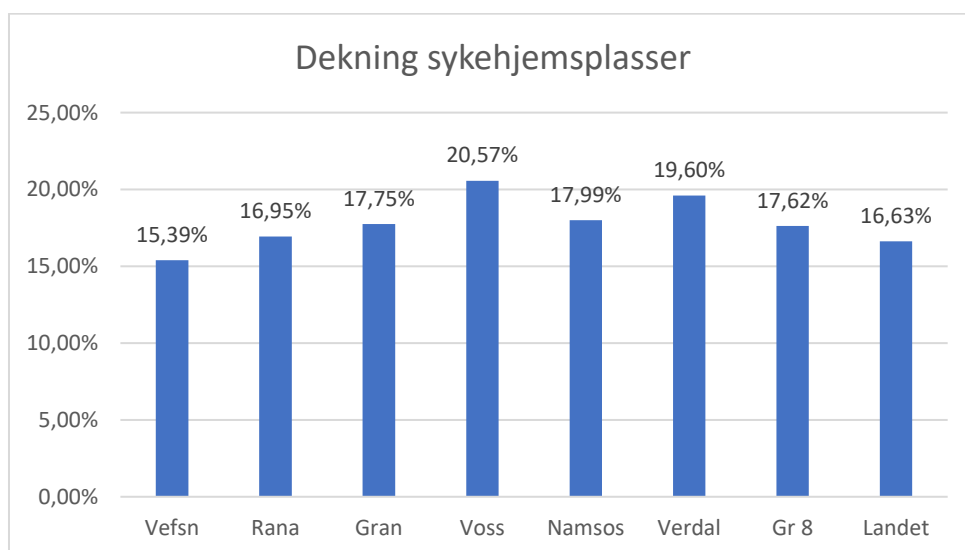
Figur 11.3a Brukerrettet personell.

Kilde: SSB tabell 12209

Vefsn kommune ligger midt mellom sammenligningskommunene mht både bemanning per bruker av omsorgstjenester og årsverk med helsefaglig utdanning. Årsverk per bruker ligger på 0,6 som er i samsvar med landsgjennomsnitt, og 2% poeng over landsgjennomsnitt når det gjelder helsepersonell med helsefaglig utdanning.

Figur 11.3b Dekning sykehjemsplasser.

Kilde: SSB tabell 11875

Vefsn kommune har den laveste dekningen av sykehjemsplasser av sammenligningskommunene med 15,39 %. Voss ligger høyest med 20,57 % og resten av kommunene ligger på samme nivå som kommunegruppe 8 med 17,62 %.

Vefsn kommune reduserte i 2019 og 2020 antall sykehjemsplasser samtidig med at planlagt utbygging av Fredlundskogen ikke er kommet i gang.

Tabell 11.3a Fysioterapi.

Kriterier	Vefsn	Rana	Gran	Voss	Namsos	Verdal	Landet
Avtaleform i alt	13,8	11,5	10,6	11,2	9,9	8,5	10,7
Herav:							
Fastlønnen	7,0	4,6	4,1	5,0	4,0	3,3	4,8
Tilskudd	6,1	6,5	6,6	5,6	5,2	4,5	5,4
Turnusfysioterapeut	0,7	0,4	0,0	0,6	0,7	0,7	0,5

Kilde: SSB tabell 11995

Vefsn har god dekning av fysioterapeuter sammenlignet med øvrige kommuner og landsgjennomsnitt.

Tabell 11.3b Legeårsverk.

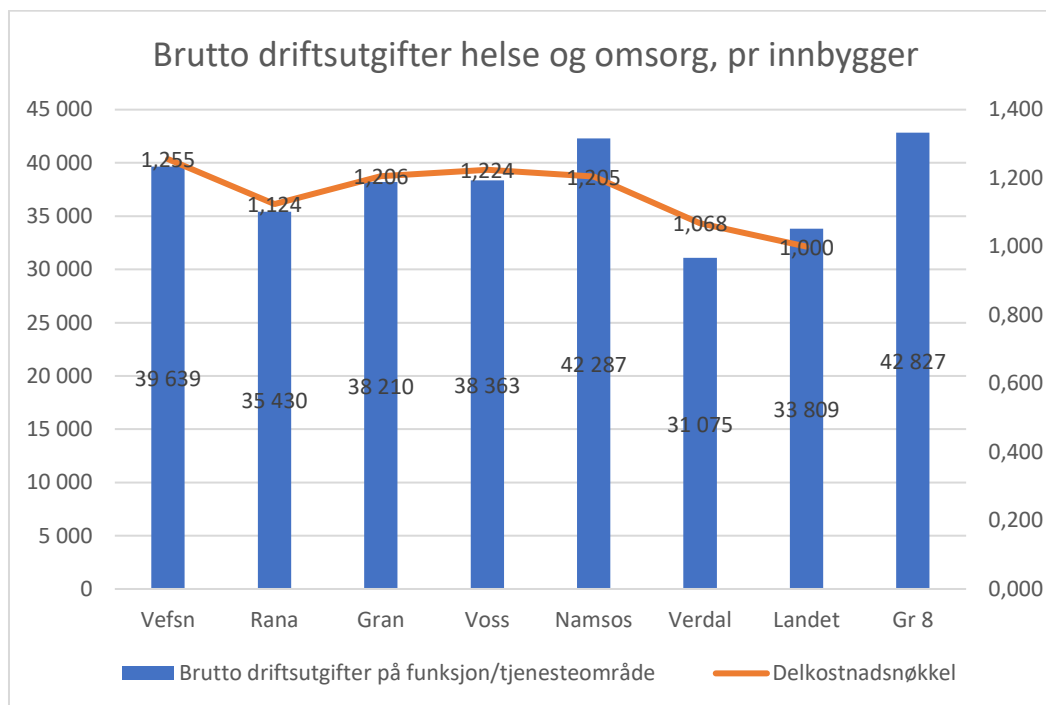
Kriterier	Vefsn	Rana	Gran	Voss	Namsos	Verdal	Landet
Avtaleform i alt	14,0	13,1	12,2	12,9	13,4	13,7	15,2
Herav:							
Fastlønnen	1,9	4,5	1,7	4,6	6,8	3,1	6,6
Tilskudd	7,7	7,5	9,6	7,1	5,9	8,7	6,2
Turnuslege	3,7	1,2	0,7	1,2	0,7	2,0	1,9

Kilde: SSB tabell 11996

Vefsn har god dekning av legeårsverk sammenlignet med øvrige kommuner, og ligger tett opp mot landsgjennomsnitt på 15,2 årsverk. Vefsn hadde i 2022 tre årsverk fastlønnen legehjemmel, men på rapporteringstidspunkt har det blitt rapportert ut fra at en lege hadde permisjon for å gjennomføre turnus.

11.4 Produktivitet

Figur 11.4a Brutto driftsutgifter helse og omsorg, pr innbygger.

Kilde: SSB tabell 12362

Tallene er ikke korrigert for arbeidsgiveravgift, som er høyere i Gran, Voss, Namsos og Verdal.

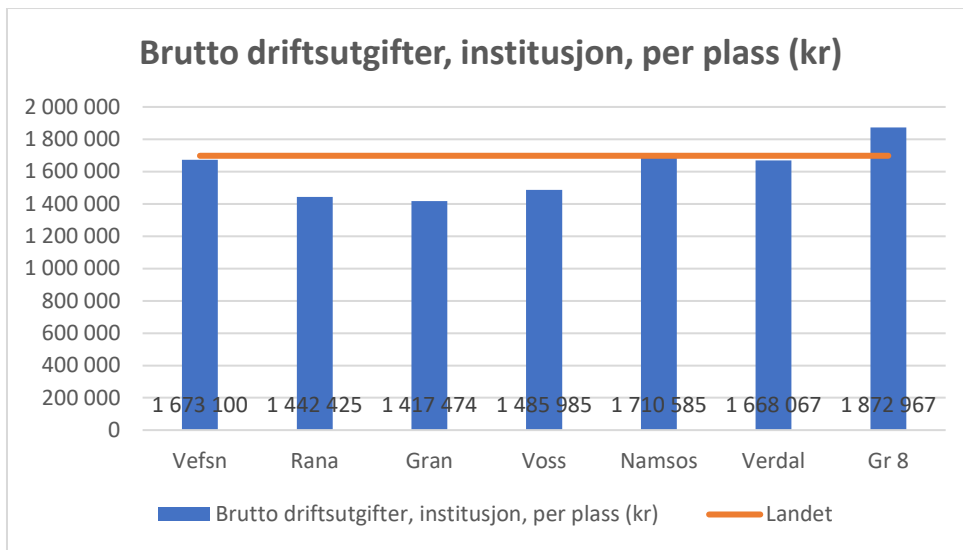
Vefsn ligger forholdsvis høyt på brutto driftsutgifter helse og omsorg med kr. 39.639,- pr. innbygger sett opp mot landsgjennomsnittet på kr.33.809,-. Men samtidig kan dette forventes utfra kostnadsnøkkel. Rana ligger neste kr. 4.000,- lavere, mens Namsos og kommunegruppe 8 er oppe i over kr.42.000,- pr. innbygger.

Mulige årsaker til lav produktivitet (høy enhetspris):

- Produktiviteten er lavere, man får mindre produksjon igjen i forhold til pengebruken.
- Kvaliteten er høy, brukerne mottar relativt gode tjenester.
- Enhetskostnadene er høye. Det vil si at det er relativt dyrt å produsere, for eksempel på grunn av smådriftsulemper, lange reiseavstander eller høyt lønnsnivå som skyldes mangel på arbeidskraft.
- Kostnaden per mottaker kan bli høye i kommuner som har brukere med relativt høy pleietyngde/omfattende tjenestebehov. I dette tilfellet kan høye utgifter per mottaker ikke tolkes som et uttrykk for lav produktivitet.

Figur 11.4b Brutto driftsutgifter institusjon pr plass.

Kilde: SSB tabell 12293

Vefsn kommune, sammen med Namsos og Verdal ligger litt under landsgjennomsnitt for brutto driftsutgifter pr. institusjonsplass.

12 PLAN- OG BYGGESAK

I KOSTRA gruppen FGK3 – Plan, byggesak og miljø inkluderes følgende funksjoner:

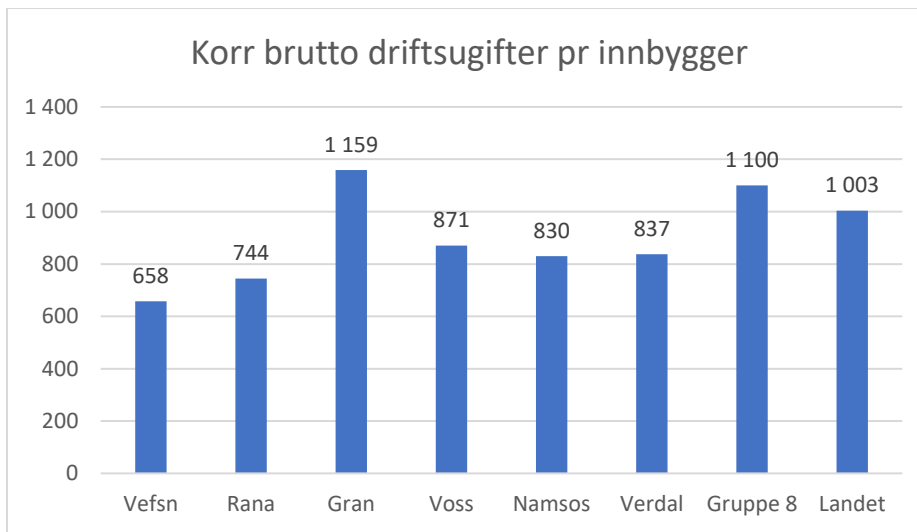
Tabell 12a Funksjoner innen plan byggesak mv.

Funksjoner	Helse og omsorg (FGK9)
301	Plansaksbehandling
302	Bygge delesaksbehandling og saksbehandling
303	Kart og oppmåling
304	Bygge og delesaksbehandling, ansvarsrett og utslippstillatelser
305	Eierseksjonering
335	Rekreasjon i tettsted
360	Naturforvaltning og friluftsliv
365	Kulturminnevern

Kilde: SSB kostraveileder

Utgiftene til plan, kart/oppmåling og byggesak utgjør cirka 0,63 prosent av de totale brutto driftsutgiftene i Vefsn. I tabellen nedenfor er utgiftene beregnet pr innbygger og her kommer Vefsn ut som den kommunen som har laveste utgift pr innbygger.

Figur 12a Driftsutgifter pr innbygger plan og byggesak.

Kilde: SSB tabell 12611

I tabellen nedenfor fremgår saksbehandlingstidene for byggesaker. Vefsn ligger innenfor kravene til behandlingstider og ligger på landsgjennomsnittet, men er den enkeltkommunen som har lengst behandlingstid. Namsos har ikke rapportert tall.

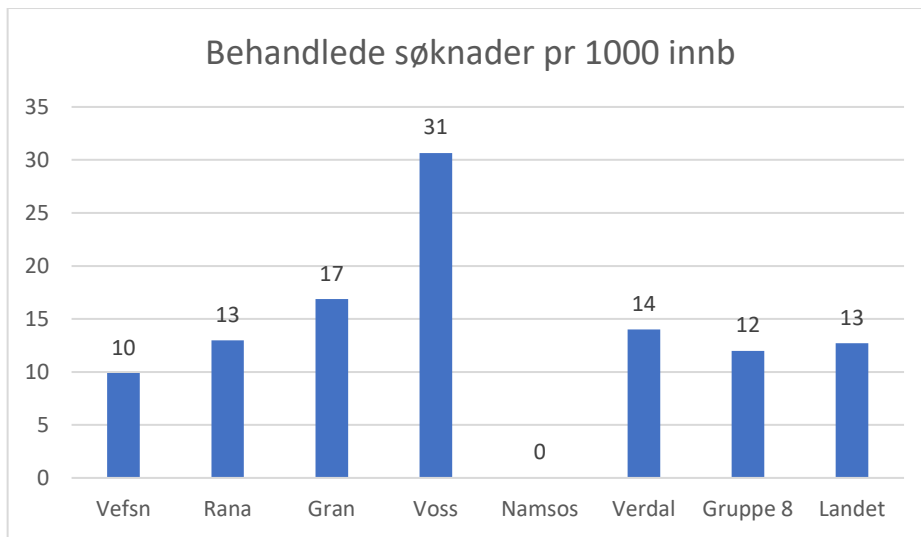
Tabell 12a Saksbehandlingstid byggesaker.

Tekst	Vefsn	Rana	Gran	Voss	Namsos	Verdal	Gruppe 8	Landet
Gjennomsnittlige saksbehandlingstid 12 ukers frist (dager)	41	16	25	31	.	38	52	40
Gjennomsnittlige saksbehandlingstid 3 ukers frist (dager)	17	10	9	10	.	8	20	19

Kilde: SSB tabell 13434

Vefsn er den kommunen som behandler færrest saker på 1000 innbygger. Namsos har ikke rapportert inn tall.

Figur 12b Driftsutgifter pr innbygger plan og byggesak.

Kilde: SSB tabell 13434

13 LANDBRUK OG NÆRING.

I KOSTRA gruppen FGK4 – næringsforvaltning inkluderes følgende funksjoner:

Tabell 13a Funksjoner innen næringsforvaltning.

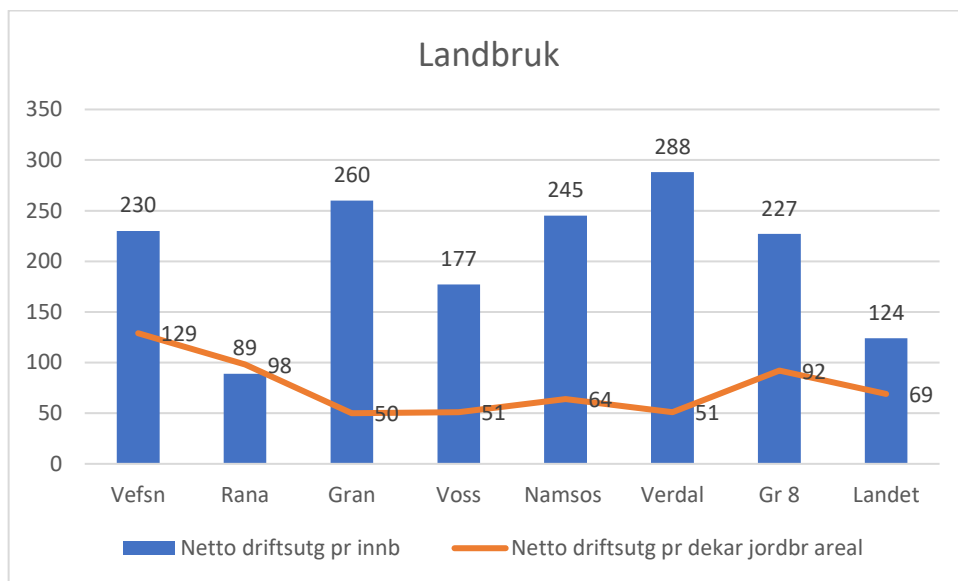
Funksjoner	Helse og omsorg (FGK9)
320	Kommunal næringsvirksomhet
321	Kommunal næringsvirksomhet
325	Tilrettelegging og bistand for næringslivet
329	Landbruk

Kilde: SSB kostraveileder

Landbruk omfatter områdene landbruk og naturforvaltning. I forhold til totale driftsutgifter har landbruk en andel på brutto driftsutgifter på 0,3 prosent av totalkostnadene.

Grafen under viser hvilke kostnader Vefsn kommune har per innbygger sammenholdt med kostnader per dekar jordbruksareal. Vefsn ikke spesielt høyt på kostnader per innbygger, men kommer høyt ut nå kostnadene fordeles pr dekar jordbruksarealer som er i drift i kommunene.

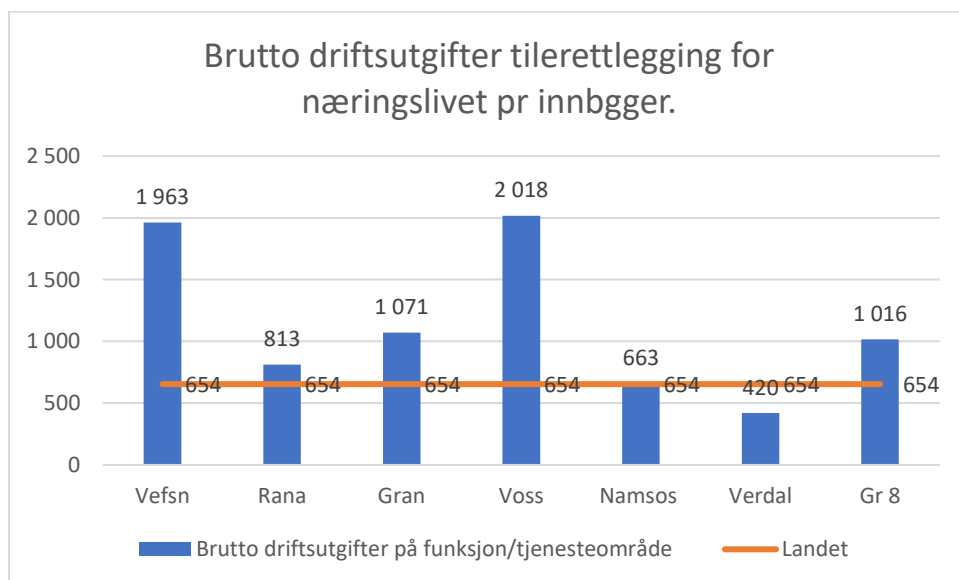
Figur 13b Driftsutgifter pr innbygger landbruk.

Kilde: SSB tabell 12362

Vefsn er etter Voss den kommunen som bruker mest til tilrettelegging og bistand til næringslivet og nesten det dobbelte av kommunegruppen.

Figur 13b Driftsutgifter pr innbygger næring.

Kilde: SSB tabell 12362

14 EIENDOMSFORVALTNING

I KOSTRA gruppen FGK6a – eiendomsforvaltning inkluderes følgende funksjoner:

Tabell 14a Funksjoner innen eiendomsforvaltning.

Funksjoner	Helse og omsorg (FGK9)
121	Forvaltingsutgifter i eiendommer
130	Administrasjonslokaler
221	Barnehagelokaler
222	Skolelokaler
261	Botilbud i institusjon
381	Kommunale idrettsbygg og idrettsanlegg
386	Kommunale kultur- og idrettsbygg

Kilde: SSB kostraveileder

14.1 Kommunale formålsbygg- areal

Eiendomsforvaltningen omfatter formålsbygg som er følgende kategorier:

- Administrasjonsbygg
- Barnehagelokaler
- Skolelokaler
- Institusjonslokaler
- Kommunale idrettsbygg/-anlegg
- Kommunale kulturbygg

Tabell 14.1a Arealer kommunale bygg.

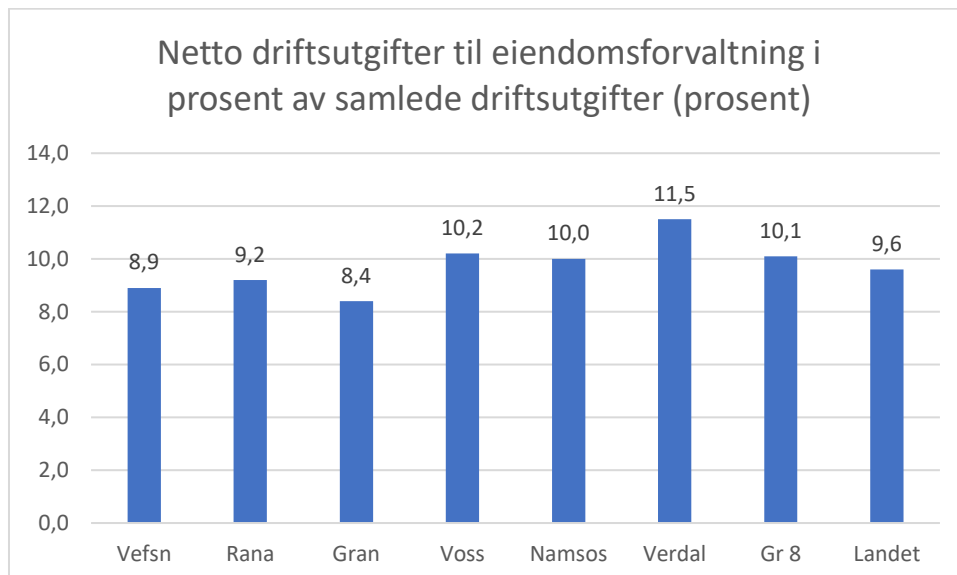
Tekst	Vefsn	Rana	Gran	Voss	Namsos	Verdal
130 Administrasjonslokaler	9 593	4 713	9 755	7 161	12 559	7 800
221 Barnehagelokaler og skyss	4 400	6 517	4 007	4 716	3 871	4 650
222 Skolelokaler	35 600	53 902	31 603	48 591	41 533	37 000
261 Institusjonslokaler	14 700	25 063	20 532	23 185	12 862	21 850
381 Kommunale idrettsbygg og idrettsanlegg	10 400	10 751	2 945	14 805	19 408	1 500
386 Kommunale kulturbygg	2 600	10 138	5 347	5 477	5 885	7 800
I alt	77 293	111 084	74 189	103 935	96 118	80 600

Kilde: SSB tabell 11906

I tabellen over fremgår alt av arealer som disponeres, både eide og leide. Rana er nær dobbelt så mange innbyggere som de øvrige kommunene og blir i denne sammenheng ikke helt sammenlignbare med øvrige kommuner.

14.2 Prioritering

Figur 14.2a Driftsutgifter eiendomsforvaltningen.

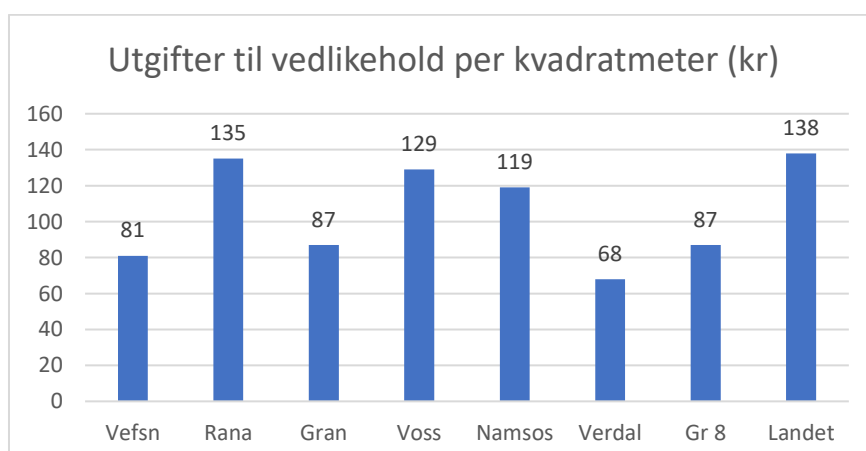
Kilde: SSB tabell 12051

Figuren viser at Vefsn ligger lavest, sett bort fra Gran, for andelen av netto driftsutgifter til eiendomsforvaltning, med en andel på 8,9 prosent. Av sammenligningskommunene er Gran lavest med 8,4 prosent og Verdal høyest med 11,5 prosent.

14.3 Kvalitet

Utgifter til vedlikehold per kvadratmeter ligger i Vefsn ligger blant de kommunene som er lavest. Av sammenligningskommunene er Verdal lavere. De øvrige ligger over.

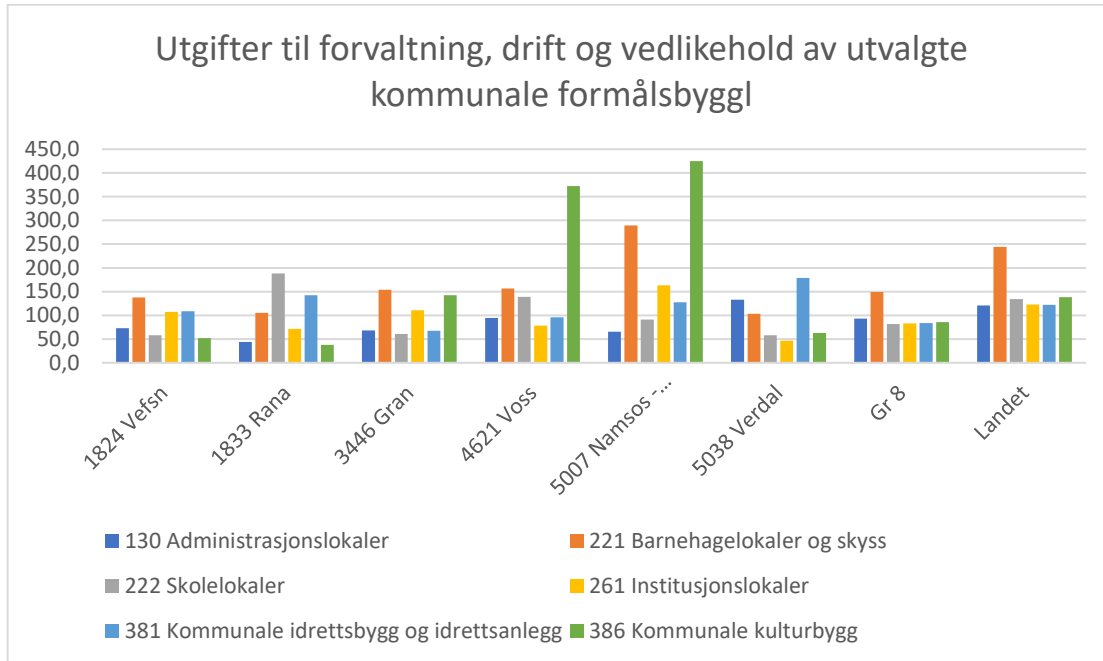
Figur 14.3a Utgifter til vedlikehold.

Kilde: SSB tabell 12051

Når vi fordeler vedlikeholdsutgiftene på de ulike formålsbygg varierer det mye mellom de enkelte kommunene.

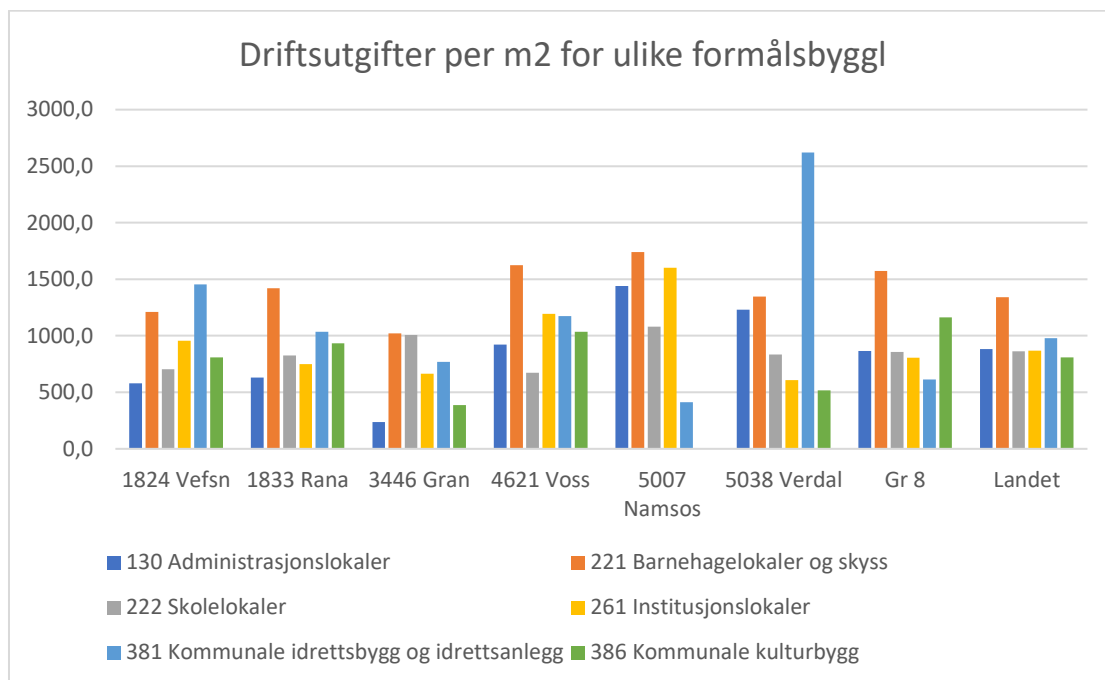
Figur 14.3b Utgifter til drifts og vedlikehold fordelt på formålsbygg.

Kilde: SSB tabell 12905

11.4 Produktivitet

Figur 14.3b Utgifter til drifts og vedlikehold fordelt på formålsbygg pr kvadrat

Kilde: SSB tabell 12905

Tall for kommunale kulturbygg for Namsos er holdt utenfor, da innrapportert tall er så høyt at det må skyldes rapporteringsfeil. Videre er energikostnader holdt utenfor, da prisene variere mye mellom prisområdene. Selv om det er forholdsvis stor variasjon mellom de ulike grupper av bygg, så skiller ikke Vefsn seg spesielt ut.

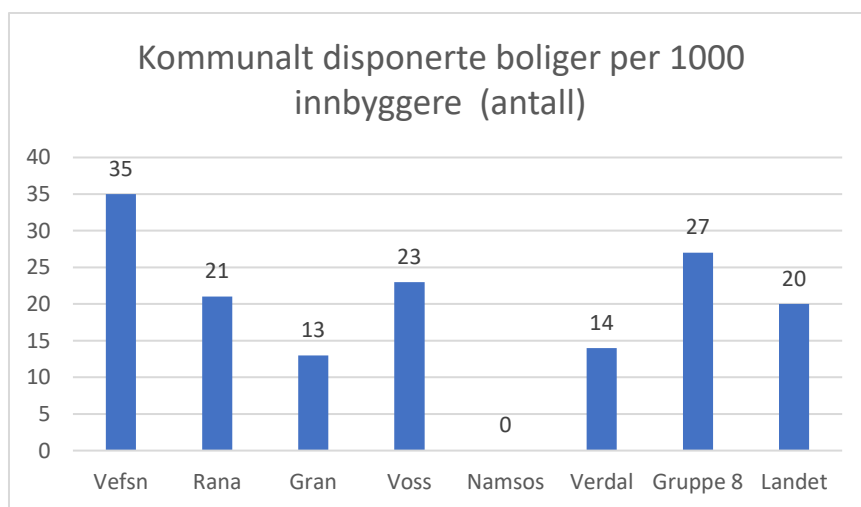
15 BOLIG

I KOSTRA gruppen FGK16 – Kommunale boliger fra tabell 4.6a inkluderes tre funksjoner: 265 kommunalt disponerte boliger, 283 bistand til etablering og oppr. av egen bolig og 315 boligbygging og fysiske bomiljøtiltak

15.1 Oversikt over disponerte boliger

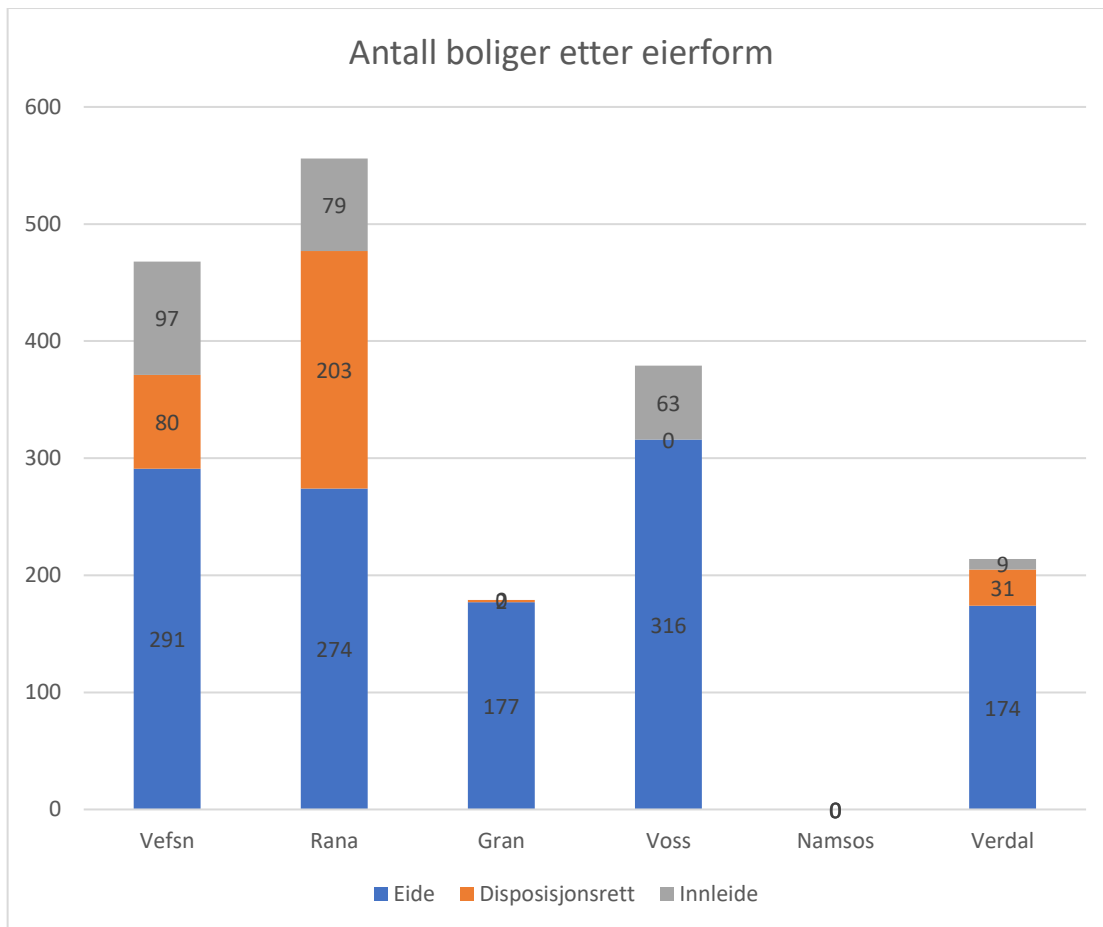
Vefsn har det høyest antallet boliger til disposisjon pr 1000 innbyggere og ligger vesentlig over alle andre kommuner. Namsos har ikke rapportert inn tall.

Figur 15.1a Kommunalt disponerte boliger pr 1000 innbyggere

Kilde: SSB tabell 12008

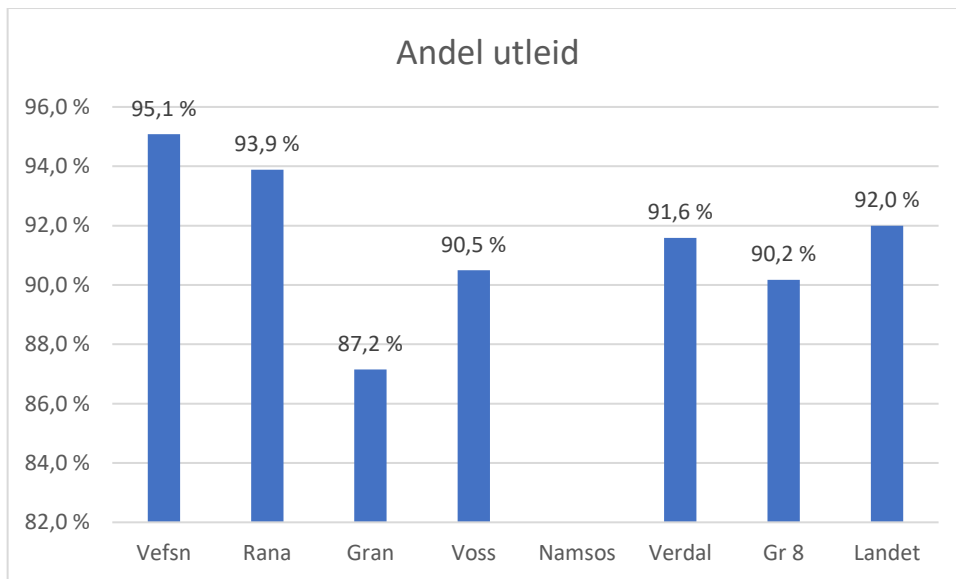
Figur 15.1b Kommunalt disponerte boliger etter eierform.

Kilde: SSB tabell 12008

Boliger med såkalt disposisjonsrett er bolig eid av andre enn kommunen selv og hvor kommunen har rett til å bestemme hvem som skal leie. Her er det variasjoner kommunene mellom.

Figur 15.1c Utleieandel kommunalt disponerte boliger.

Kilde: SSB tabell 12008

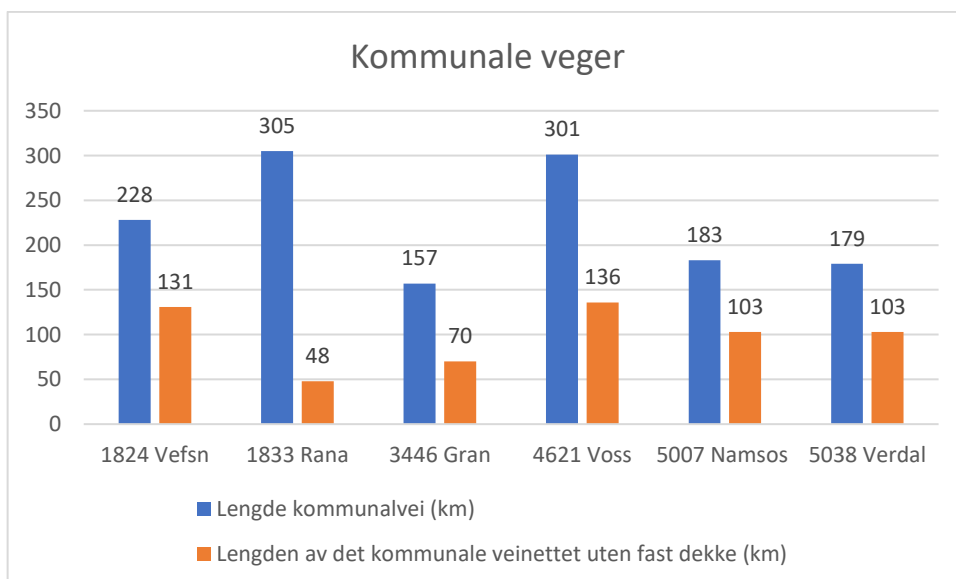
Vefsn kommune har den høyeste utleiegrad pr årsskiftet.

16 SAMFERDSEL

I KOSTRA gruppen FGK5 – samferdsel fra tabell 4.6a inkluderes to funksjoner: 330 samferdselsbedrifter / transporttiltak og 332 kommunale veier, miljø- og trafikkisikkerhetstiltak og parkering

16.1 Kommunale veier

Figur 16.1a Kommunale veier - kilometer.

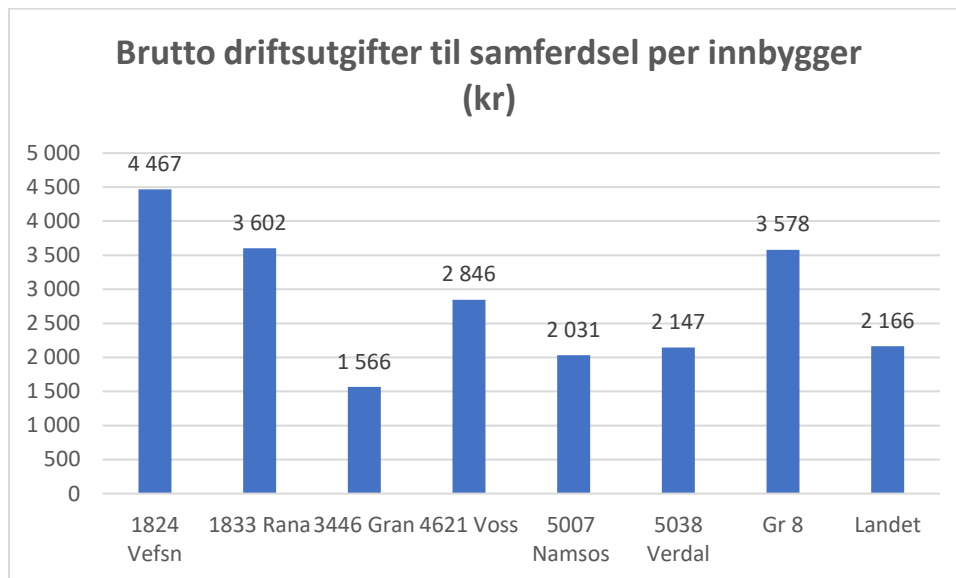

Kilde: SSB tabell 11814

Vefsn har forholdsvis mange km med kommunale veger, det er bare Rana og Voss som har flere kilometer. Samtidig er vi sammen med Voss den kommunens som flest kilometer uten fast dekke.

16.2 Prioritering

Figur 16.2a Kommunale veger – driftsutgifter pr innbygger.

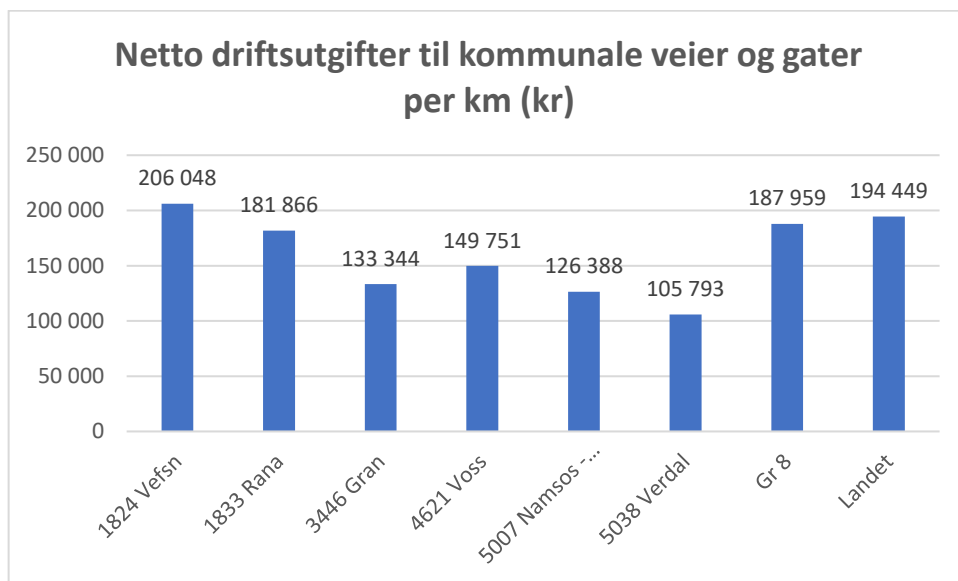

Kilde: SSB tabell 11816

Vefsn er den kommune som prioriterer mest til veg og ligger betydelig over alle andre. I denne sammenheng påpekes at Vefsn og Voss er de kommunene med høyest antall kilometer veg uten fast dekke pr 1000 innbyggere.

16.3 Produktivitet

Figur 16.3a Kommunale veger – driftsutgifter pr kilometer.

Kilde: SSB tabell 12183

Vefsn er den kommunen som bruker mest pr kilometer veg. Klimatiske forhold tilsier nok at den kommunen det er mest naturlig å sammenligne seg med er Rana.

17 SELVKOSTOMRÅDER

I KOSTRA gruppen FGK14 – vann, avløp, renovasjon og avfall (VAR) inkluderes følgende funksjoner:

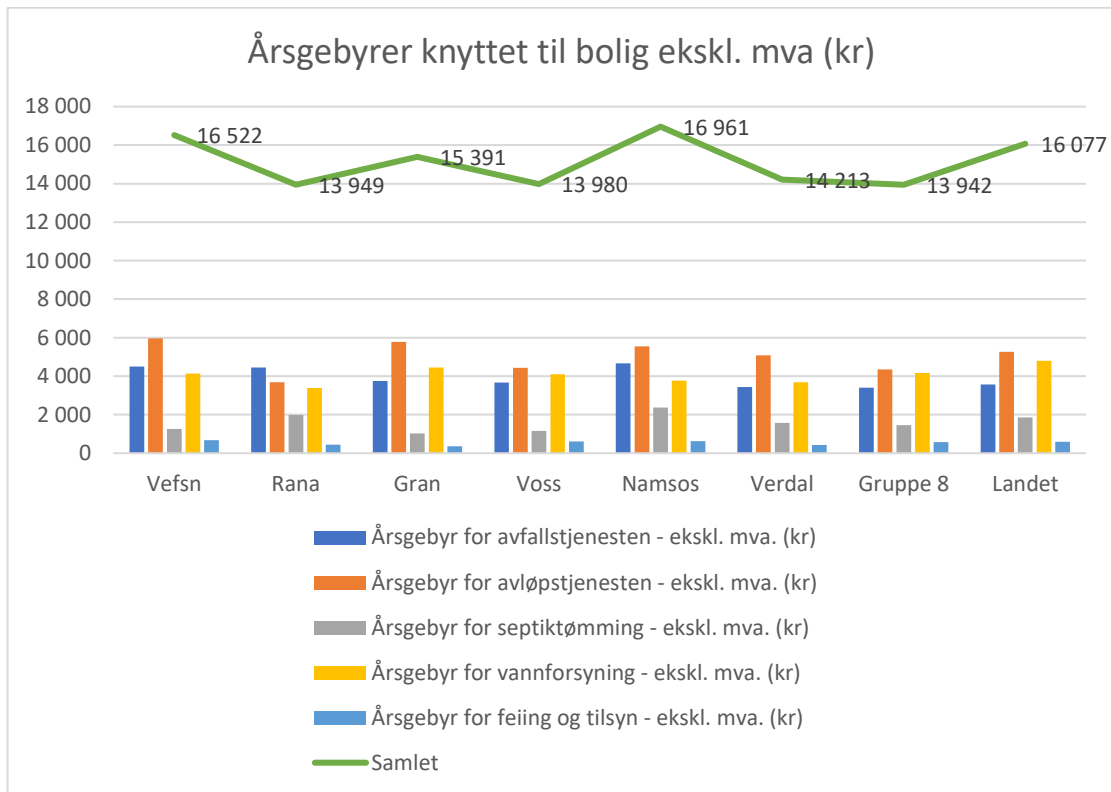
Tabell 14a Funksjoner innen VAR.

Funksjoner	Helse og omsorg (FGK9)
340	Produksjon av vann
345	Distribusjon av vann
350	Avløpsrensing
353	Avløpsnett / innsamling av avløpsvann
354	Tømming av slamavskillere, septiktanker ol
355	Innsamling av forbruksavfall

Kilde: SSB kostraveileder

17.1 Oversikt årsgebyr

Figur 17.1a Årsgebyrer tilknyttet bolig.

Kilde: SSB tabell 12842

Vefsn har samlet sett de høyeste årsgebyrene etter Namsos, som er høyest. I tabellen nedenfor fremkommer en oversikt over enkelt gebyrene, hvor dyreste kommune er markert i gult. Total kostnaden omfatter også betaling for forbruk av vann og avløp og her er Vefsn blant de med laveste forbruksgebyrer.

Tabell 17.1a Årsgebyrer tilknyttet bolig.

Gebyr type	Vefsn	Rana	Gran	Voss	Namsos	Verdal	Gruppe 8	Landet
Årsgebyr for avfallstjenesten - ekskl. mva. (kr)	4 494	4 452	3 753	3 671	4 663	3 433	3 405	3 562
Årsgebyr for avløpstjenesten - ekskl. mva. (kr)	5 971	3 687	5 781	4 438	5 552	5 083	4 350	5 259
Årsgebyr for septiktømming - ekskl. mva. (kr)	1 251	1 990	1 032	1 150	2 366	1 577	1 454	1 860
Årsgebyr for vannforsyning - ekskl. mva. (kr)	4 134	3 385	4 457	4 106	3 762	3 692	4 164	4 805
Årsgebyr for feiing og tilsyn - ekskl. mva. (kr)	672	435	368	615	618	428	569	591
Samlet	16 522	13 949	15 391	13 980	16 961	14 213	13 942	16 077
Gebyrsats per m3 avløp – ekskl mva. (kr)	19,8	15,4	33,4	23,5	18,6	26,8	16,5	20,9
Gebyrsats per m3 vann – ekskl mva. (kr)	13,2	14,2	21,2	20,4	13,1	16,6	16,1	17,9

Kilde: SSB tabell 12842

17.2 Kommunal vannforsyning

Tabell 17.2a Ledningsnett kommunal vannforsyning.

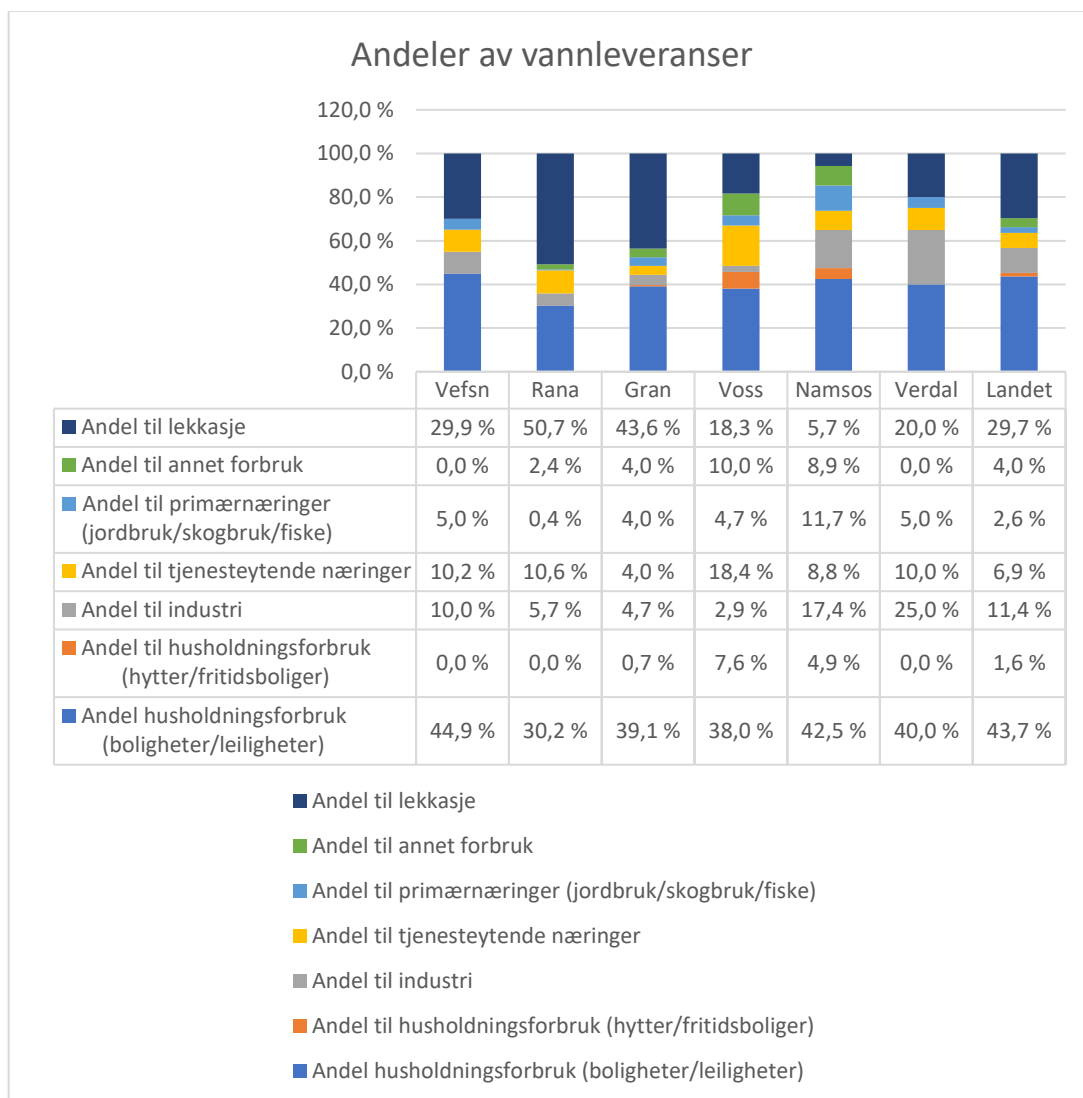
Tekst	Vefsn	Rana	Gran	Voss	Namsos	Verdal	Landet
Antall kommunale vannverk (antall)	3	5	3	9	8	1	1 091
Antall innbyggere tilknyttet kommunal vannforsyning (antall)	12 109	25 620	10 245	7 934	12 371	12 000	4 627 615
Lengde kommunalt ledningsnett totalt (m)	174 456	232 043	214 825	185 038	374 014	270 932	52 326 692
Antall meter fornyet kommunalt ledningsnett, gjennomsnitt siste tre år (m)	912	1 703	2 107	373	931	100	329 620
Andel av befolkningen som er tilknyttet kommunal vannforsyning (prosent)	90,8	98,6	75,5	49,1	82,9	80,0	84,3
Andel fornyet kommunalt ledningsnett, gjennomsnitt for siste tre år (prosent)	0,52	0,73	0,98	0,20	0,25	0,04	0,63
Beregnet gjennomsnittsalder for det kommunale vannledningsnett med kjent alder (år)	34,0	43,0	31,0	26,0	29,0	29,0	34,0
Estimert vannlekkasje per meter kommunal ledning per år (m3/m/år)	2,7	8,7	3,6	1,4	0,3	1,2	3,8

Kilde: SSB tabell 13143

90,8 prosent av befolkningen i Vefsn er tilknyttet kommunal vannforsyning. Sammen med Rana, vesentlig over de øvrige kommunene. Fornyng av ledningsnett har det vært en del søkelys på, hvor det har vært påpekt at kommunen bør ligge på 1% årlig. Dette er det kun Gran kommune som oppfyller og Vefsn ligger på 0,5%. Samtidig er vi den kommunen med høyest snitt alder på nettet kun slått av Rana.

Som de fremgår av tabellen nedenfor, ligger Vefsn kommune på landsgjennomsnittet av produsert vann som forsvinner i lekkasje. Men har fremdeles mye å gå på i forhold til de med lavest lekkasje, spesielt Namsos.

Figur 17.2a Andeler vannleveranser.

Kilde: SSB tabell 11787

17.3 Kommunalt avløp

Tabell 17.3a Ledningsnett kommunalt avløp.

Tekst	Vefsn	Rana	Gran	Voss	Namsos	Verdal	Landet
Septiktømming - antall tilknyttede innbyggere (antall)	4 875	..	6 282	2 803	3 922	4 641	653 445
Antall kommunalt eide avløpsanlegg (=>50 pe) (antall)	3	9	12	4	5	11	2 229
Antall innbyggere tilknyttet kommunalt avløp (=>50 pe) (antall)	8 552	9 650	8 678	11 971	9 778	22 229	4 657 808
Antall pumpestasjoner (antall)	26	32	67	70	29	44	10 757
Andel av befolkningen som er tilknyttet kommunal avløpstjeneste (prosent)	63,0	60,1	58,2	79,8	74,0	85,6	85,6
Estimert gjennomsnittsalder for kommunalt spillvannnett med kjent alder (år)	31,0	29,0	31,0	31,0	44,0	41,0	35,0
Andel kommunalt spillvannnett med ukjent alder (prosent)	3	23	40	4	..	4	14
Andel fornyet kommunalt spillvannnett, gjennomsnitt for siste tre år (prosent)	1,18	3,11	0,07	..	0,83	1,48	0,66
Tilknytningstetthet på det kommunale distribusjonsnettet (avløp) (innb/km) (antall)	54	71	50	60	89	131	117
Tetthet av pumpestasjoner (antall/km kommunalt spillvannnett) (antall)	0,16	0,24	0,39	0,35	0,26	0,26	0,27

Kilde: SSB tabell 13144

For Vefsn er 63 prosent av befolkningen tilknyttet kommunal avløpstjeneste. Kommunal avløpstjeneste omfatter både dem som er tilknyttet ledningsnettet og de som får tømming av slamavskillere. Her ligger vi lavest, sammen med Rana og Gran. Fornyning av ledningsnett har det vært en del søkelys på, hvor det har vært påpekt at kommunen bør ligge på 1% årlig. For avløp og spillvann nett oppfyller Vefsn, Verdal og Rana kravet.

17.4 Feiing

Tabell 17.4a Feiertjenesten.

Tekst	Vefsn	Rana	Gran	Voss	Namsos	Verdal	Gr 8	Landet
Antall piper (antall)	5 242	10 060	7 995	11 504	7 478	5 581	73 801	2 088 237
Antall piper per innbygger (antall)	0,39	0,39	0,59	0,71	0,50	0,37	0,47	0,38
Antall piper feiet (antall)	1 804	4 147	2 173	3 092	3 415	2 367	17 877	454 123
Andel piper feiet (prosent)	34,4	41,2	27,2	26,9	45,7	42,4	24,2	21,7
Årsverk av feier per 1000 innbyggere, funksjon 338 (årsverk)	0,30	0,19	0,13	0,31	0,25	0,14	.	0,14

Kilde: SSB tabell 12058

Vefsn kommune har ikke en spesielt stor andel piper per innbygger sammenlignet med de øvrige kommunene. Men har en forholdsvis mager årsverk pr 1000 innbygger tilknyttet feiing.

17.5 Husholdningsavfall

I Vefsn er det levert 435,9 kg husholdningsavfall per årsinnbygger. Dette er omtrent på samme nivå som Gran og Verdal.

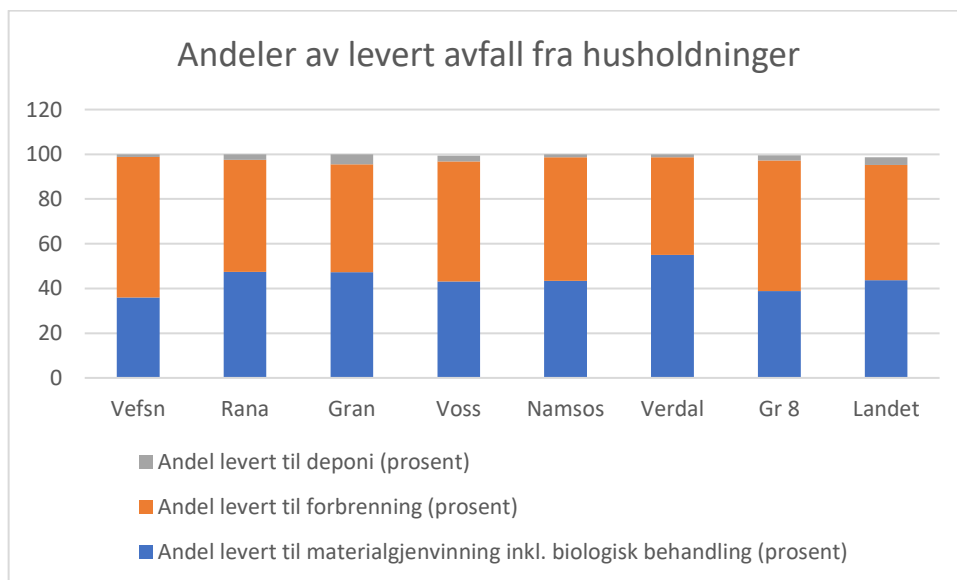
Vefsn har en andel på 62,8 prosent av avfallet som blir levert til forbrenning og skiller seg noe fra de øvrige kommunene og landet.

Tabell 17.5a Husholdningsavfall.

Tekst	Vefsn	Rana	Gran	Voss	Namsos	Verdal	Gr 8	Landet
Husholdningsavfall per årsinnbygger ² (kg)	435,9	292,6	424	324,1	342,5	446,6	0	0
Levert til materialgjenvinning inkl. biologisk behandling per årsinnbygger (kg)	156,9	138,6	200,7	139,6	148,8	245,6	0	0
Andel levert til gjenvinning inkl. biologisk behandling og energiutnyttelse (prosent)	85	86,5	84,9	85	86,6	89,1	84,4	83,9
Andel levert til materialgjenvinning inkl. biologisk behandling (prosent)	36	47,4	47,3	43,1	43,4	55	38,8	43,7
Andel levert til forbrenning (prosent)	62,8	50,1	48,2	53,7	55,3	43,7	58,5	51,6
Andel levert til deponi (prosent)	1,2	2,5	4,5	2,6	1,2	1,3	2,3	3,4

Kilde: SSB tabell 12241

Figur 17.5a Andeler levert avfall fra husholdningene.

Kilde: SSB tabell 12241

² Når det skal beregnes kg per innbygger for kommunene blir innbyggertallet justert for hytter for å kompensere for det ekstra husholdningsavfallet som kjem fra hytterrenovasjonen. I snitt blir hver hytte brukt av fire personer ca. 30 dager per år. Omregnet utgjør tre hytter en ekstra innbygger.

18 BRANN OG ULYKKESBEREDSKAP

I KOSTRA gruppen FG17 – brann- og ulykkesvern fra tabell 4.6a inkluderes to funksjoner: 338 forebygging av branner og andre ulykker og 339 beredskap mot branner og andre ulykker

18.1 Utfordringer

Av tabellen nedenfor var Vefsn den kommunen med flest boligbranner i forhold til folketallet og av de kommuner med flest bygningsbranner. Samtidig er vi den kommunen med færrest utrykninger. Men dette er for 2022, og ingen trend. Vider er vi utenom Rana den kommunen som har flest årsverk.

Tabell 18.1a Brann og ulykkes vern.

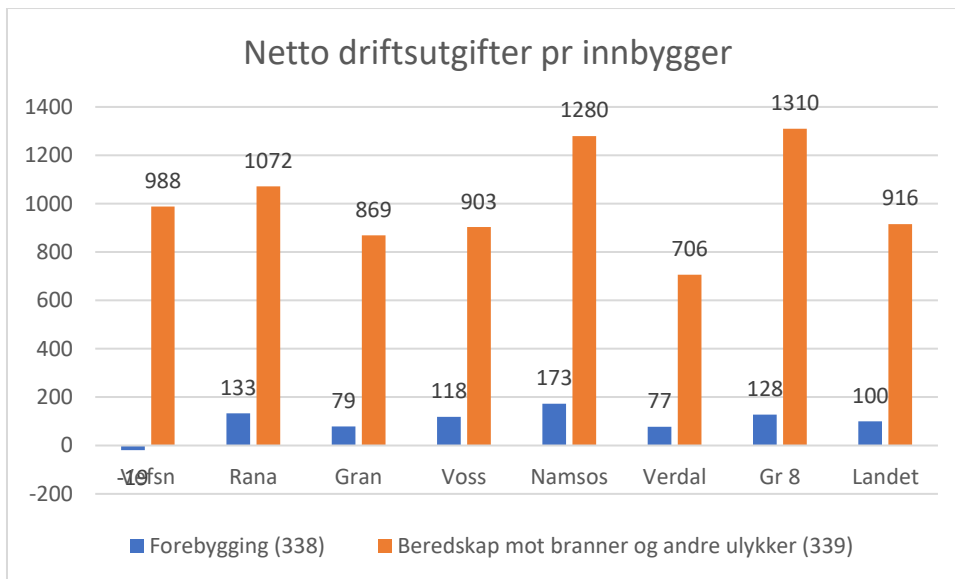
Tekst	Vefsn	Rana	Gran	Voss	Namsos	Verdal	Gr 8	Landet
Antall boligbranner (antall)	9	5	6	10	6	5	57	1 799
Boligbranner per 1000 innbygger (antall)	0,67	0,19	0,44	0,62	0,40	0,33	0,36	0,33
Antall bygningsbranner (antall)	12	14	10	16	12	8	92	2 978
Antall bygningsbranner per 1000 innbyggere (antall)	0,9	0,5	0,7	1,0	0,8	0,5	0,6	0,5
Antall utrykninger (antall)	163	388	206	220	305	216	2 676	95 157
Antall utrykninger til branner og andre utrykninger per 1000 innbyggere (antall)	12,2	14,9	15,2	13,6	20,4	14,4	17,1	17,3
Årsverk i brann- og ulykkesvern per 1000 innbyggere (årsverk)	0,92	1,23	0,45	0,43	0,72	0,51	..	0,71

Kilde: SSB tabell 12058

18.2 Prioriteringer

Som det fremgår av tabellen nedenfor, har ikke Vefsn spesielt høye netto driftsutgifter til brannberedskap per innbygger. For forebygging er resultatet negativt og kommer av at man i 2022 hadde et overskudd på ferietjenesten, som er et selvkostområde.

Figur 18.2a utgifter til brann og ulykkes vern.

Kilde: SSB tabell 11997

19 KULTUR-, BARNE- OG UNGDOMSTILTAK

I KOSTRA gruppen FGK2 – kultursektoren inkluderes følgende funksjoner:

Tabell 19a Funksjoner innen kultur-, barne- og ungdomstiltak.

Funksjon	Beskrivelser
231	Aktivitetstilbud barn og unge
370	Bibliotek
373	Kino
375	Museer
377	Kunstformidling
380	Idrett
381	Kommunale idrettsbygg og idrettsanlegg
383	Musikk og kulturskoler
385	Andre kulturaktiviteter
386	Kommunale kultur- og idrettsbygg

Kilde: SSB kostraveileder

19.1 Prioriteringer

Tabell 19.1a Utgifter innen kultur-, barne- og ungdomstiltak.

Nøkkeltall for kultur	Vefsn	Rana	Gran	Voss	Namsos	Verdal	Gruppe 8	Landet
Netto driftsutgifter til kultursektoren i prosent av kommunens totale NDU %	4,2	3,5	2,5	3,7	4,9	3,5	4,2	4,3
Netto driftsutgifter til idrett (f380+f381) i prosent av kommunens totale NDU %	1,9	1,0	0,7	1,3	1,5	1,0	1,3	1,5
Netto driftsutgifter til barn og unge (f231+f383) i prosent av kommunens NDU %	0,8	0,7	0,6	0,7	1,0	0,9	0,9	0,9
Netto driftsutgifter til kultursektoren per innbygger (kr)	3 223	2 231	1 696	2 975	3 782	2 251	3 351	3 083
Netto driftsutgifter til allmenn kultur (f370+f373+f375+f377+f385+f386) per innbygger (kr)	1 162	1 128	812	1 366	1 777	1 005	1 582	1 401
Brutto investeringsutgifter til kultursektoren per innbygger (kr)	1 010	62	277	121	793	-18	1 490	1 227
Netto driftsutgifter til folkebibliotek per innbygger (kr)	248	302	304	386	237	243	358	339

Kilde: SSB tabell 13135. Grønt markerer den kommunen som prioriterer høyst og gult minst.

Kommunens totale andel til kultursektoren ligger sammen med Namsos høyest bland sammenligningskommunene og på nivå med landet og kommunegruppen. Vefsn bruker mest på idrett, men noe mindre til barn og unge enn landet og kommunegruppen.

19.2 Dekningsgrad

Tabell 19.2a Dekningsgrader innen kultur-, barne- og ungdomstiltak.

Nøkkeltall for kultur	Vefsn	Rana	Gran	Voss	Namsos	Verdal	Gruppe 8	Landet
Besøk i folkebibliotek per innbygger (antall)	3,0	3,0	4,9	3,5	2,7	3,7	4,7	4,1
Utlån per innbygger (antall)	1,1	1,8	2,7	3,7	1,9	3,0	2,4	2,3
Barn 6-15 år i kommunens kulturskole (prosent)	14,5	8,6	15,5	16,7	32,8	12,6	18,4	12,9
Besøk per kinoforestilling (antall)	12,0	21,1	33,5	19,3	23,0	26,0	19,8	22,2

Kilde: SSB tabell 13135. Grønt markerer den kommunen som er høyst og gult minst.

Både for besøk i bibliotek og utlån ligger kommunen i det lavere sjikt og godt under landsgjennomsnittet. Tilsvarende er ressursbruken til bibliotek, jfr tabell 19.1a. Kommunen ligger også lavest på besøk pr kinoforestilling.

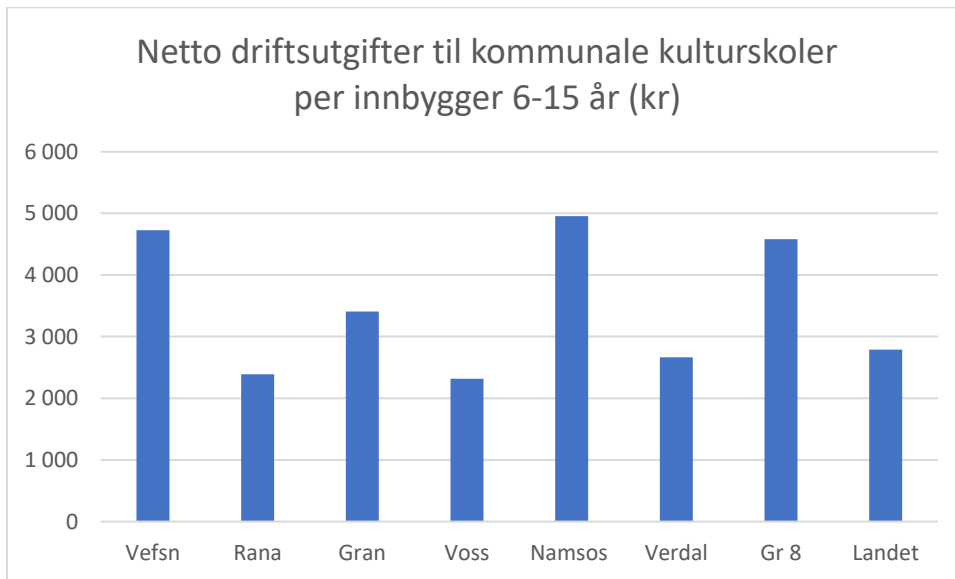
Barn i kulturskolen ligger over landsgjennomsnittet og det er bare to av sammenligningskommunene som har et lavere antall enn Vefsn.

19.3 Kulturskole

19.3.1 Prioriteringer

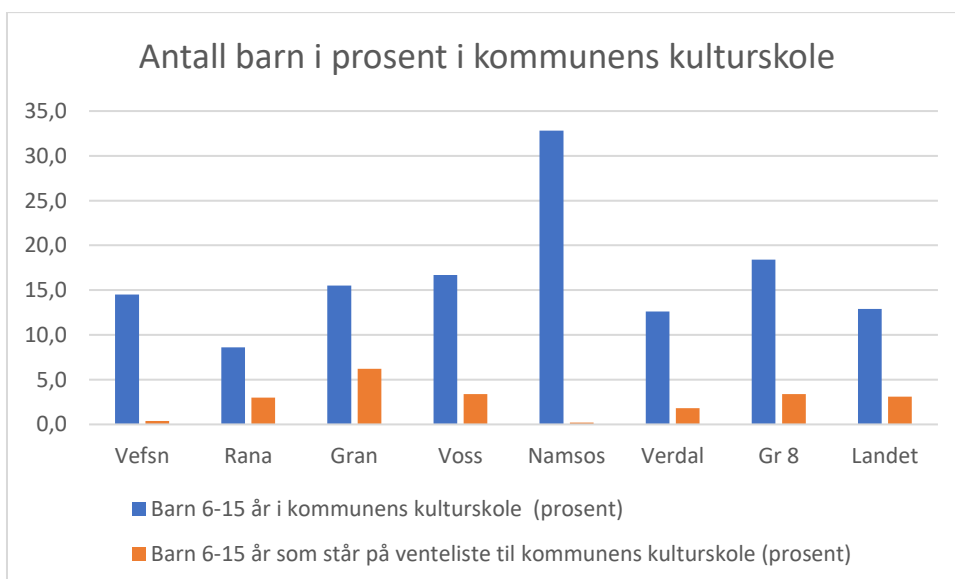
Vefsn bruker i snitt mest på kulturskole per innbygger (6-15 år) i forhold til tilsvarende kommuner og landet, med unntak av Namsos. Samtidig er vi ikke den kommunen som har flest deltakere i kulturskolen i prosent av målgruppen, se figur 19.3.1b.

Figur 19.3.1a Utgifter til kulturskole.

Kilde: SSB tabell 12061

Figur 19.3.1b Antall barn i prosent som deltar i kulturskolen.

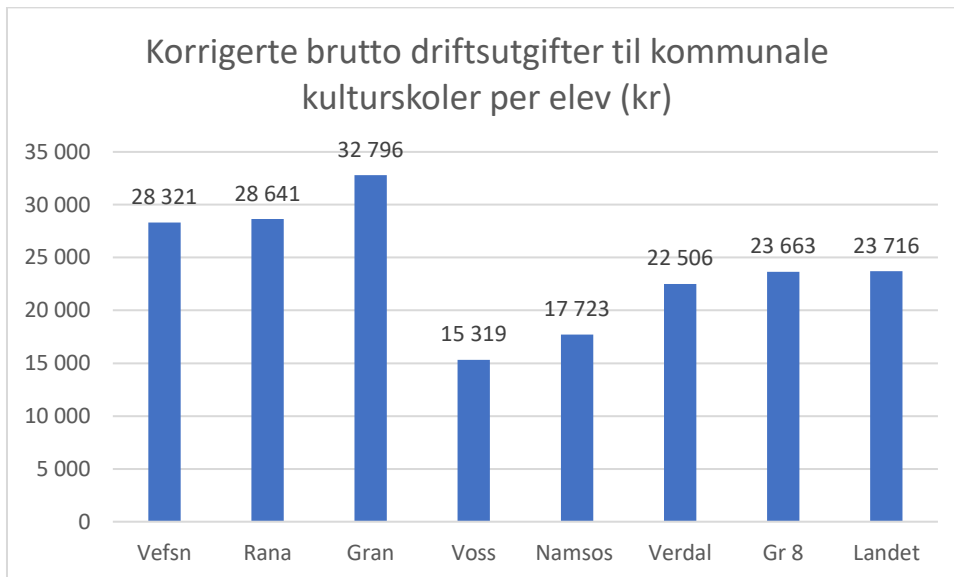

Kilde: SSB tabell 12061

19.3.2 Produktivitet

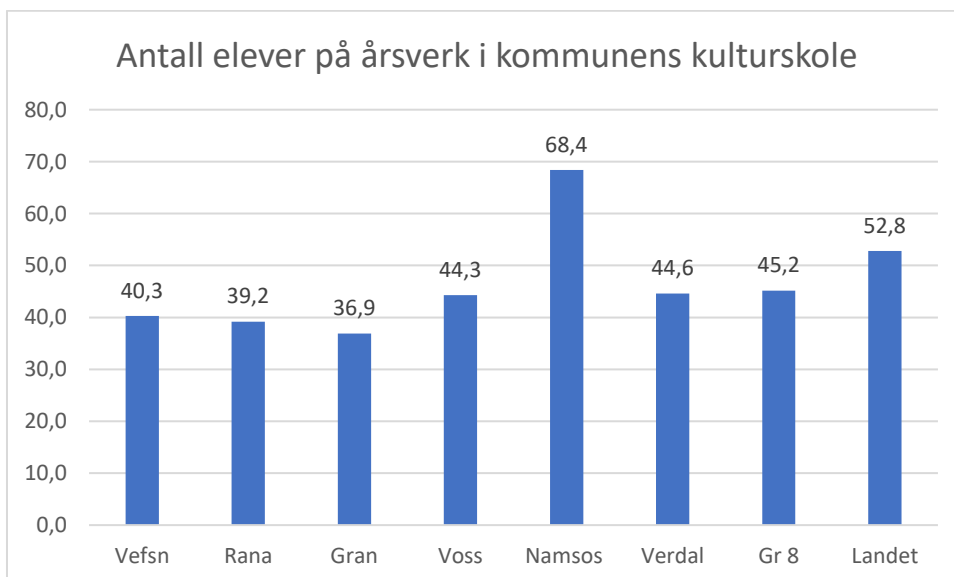
Vefsn har sammen med Rana og Gran høye brutto driftsutgifter per elev enn de øvrige sammenligningskommunene, kommunegruppen og landet. Den viktigste faktoren for å forklare utgifter pr elev er hvilke fag overvekten av tilbudet er på og om kulturskolens profil er innen rammeplanens breddeprogram med store grupper eller kjerne- og fordypningsprogram som er betydelig mer ressurskrevende.

Figur 19.3.2a Utgifter til kommunale kulturskole pr elev.

Kilde: SSB tabell 12061

Figur 19.3.2b Antall elever på årsverk i kommunens kulturskole.

Kilde: SSB tabell 12061

Antall elever per årsverk i kulturskolene er ikke spesielt høyt i forhold til de øvrige kommunene, hvor Namsos er vesentlig høyere enn alle andre. Forklaring på relativt høye netto driftsutgifter kan da ligge i nivået på egenbetalingen.

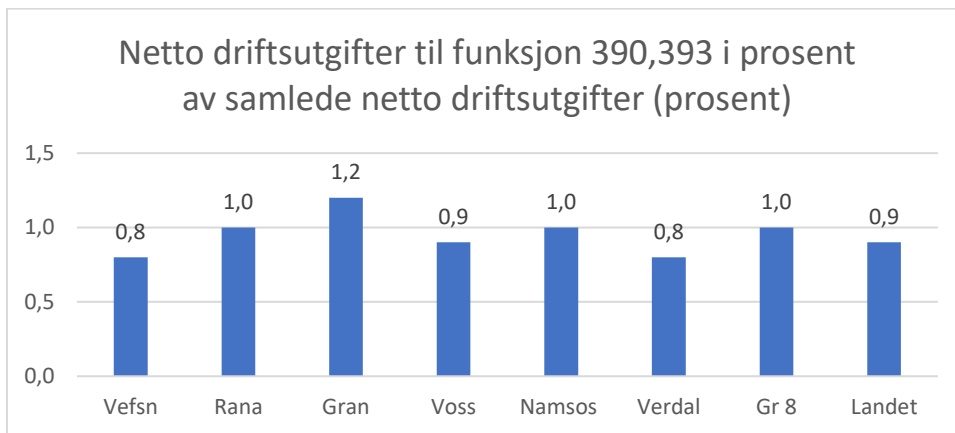
20 Kirken og andre religiøse formål

I KOSTRA gruppen FG15 – kirke fra tabell 4.6a inkluderes tre funksjoner: 390 Den norske kirke, 392 andre religiøse formål og 393 kirkegårder, gravlunder og krematorier.

20.1 Prioriteringer

Vefsn og Verdal er kommunen som prioriterer lavest til kirke og gravlunder.

Figur 20.1a Nettodriftsutgifter til kirken.

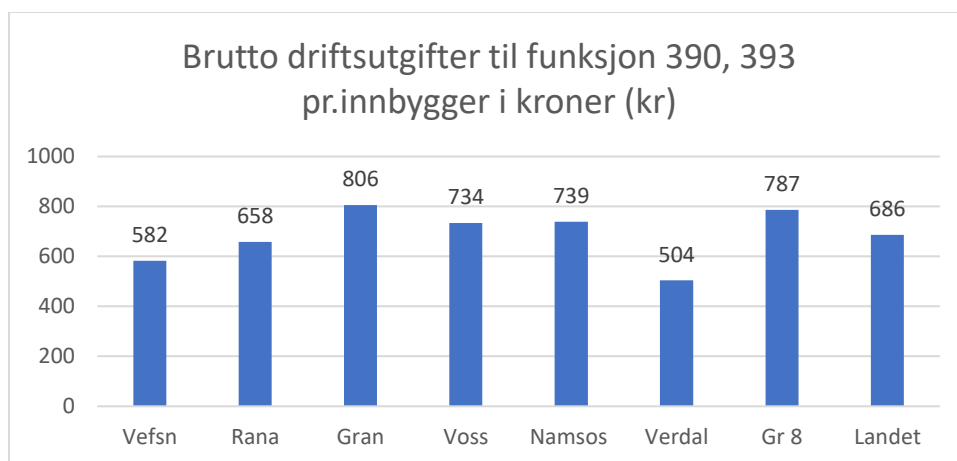
Kilde: SSB tabell 12025

21.2 Produktivitet

Det samme bilde ser en når brutto driftsutgifter fordeles pr innbygger, Vefsn og Verdal kommer lavest ut.

Figur 20.1a brutto driftsutgifter til krikaen.

Kilde: SSB tabell 12025